

ΚΥΠΡΙΑΚΗ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 1972

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ

ΕΛΕΥΘΗΡΗ / (κατά) (β.ο.π. 5/3)

7/5

Nava

ΓΡΑΦΕΙΟ:
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
Τ.Θ. 24401, 1705 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

123280 5/9/22

ΤΗΛ. :
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

22409502 - 22409507
24/08/2022

ΑΙΤΗΤΗΣ:
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ
ΓΛΑΣΤΩΝΟΣ 78
3032 ΛΕΜΕΣΟΣ

ΗΜΕΡ. ΛΗΨΕΩΣ: 18/12/2020
Φ/Σχ: 21 60Ε1

ΑΡ. ΑΙΤΗΣΕΩΣ: ΔΕΥ/02074/2020

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ: ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΜΕ ΚΕΝΤΡΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ: ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Αρ. Τεμ.: 5577 2600
6671 6670

ΠΟΛΗ/ΧΩΡΙΟ: ΕΓΚΩΜΗ

Τμήμα: 4

Η Πολεοδομική Αρχή με το παρόν εγκρίνει την αίτηση για πολεοδομική άδεια για την ανάπτυξη που αναφέρεται πιο πάνω και που περιγράφεται λεπτομερώς στην αίτηση που υποβλήθηκε, με βάση τα σχέδια που έχουν εγκριθεί (με οποιεσδήποτε τυχόν τροποποιήσεις που δείχνονται πάνω σ' αυτά) και με την προϋπόθεση τηρήσεως των όρων του Παραρτήματος που επισυνάπτεται.

Κοιν.: Αντάρχο Εγκώμης,
Διευτ. Τμ. Περιβαλλοντ.,
Επαρχιακό Νοσοκομείο Αλκμ
Τμ. Πολεοδ. & Οικίσιμ.

(Υπ.) ΕΒΕΛΥΝ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ
για ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΗΣΕΩΣ

Πολεοδομική Αρχή

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Η άδεια αυτή δεν περιλαμβάνει χορήγηση άδειας με βάση τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο ή άλλο Νόμο. Είναι ευθύνη του αιτητή να αποταθεί ξεχωριστά για την εξασφάλιση των άλλων αδειών που απαιτούνται.
2. Αν θεωρείτε ότι τα νόμιμα συμφέροντα σας παραβλάπτονται από την απόφαση αυτή, μπορείτε, μέσα σε 30 μέρες το αργότερο από την ημερομηνία κοινοποίησης της αποφάσεως, να υποβάλετε Ιεραρχική Προσφυγή στο Υπουργείο Εσωτερικών. Η Προσφυγή ασκείται με την κατάθεση εγγράφου μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, στο Υπουργείο Εσωτερικών, που περιέχει τους λόγους για τους οποίους γίνεται η Προσφυγή και με κοινοποίηση, μέσα στην ίδια προθεσμία, αντιγράφου της Προσφυγής στην Πολεοδομική Αρχή.
3. Για να καταστεί δυνατή η εξέταση της Ιεραρχικής Προσφυγής θα πρέπει να καταβάλετε στο γραφείο της Πολεοδομικής Αρχής τα δικαιώματα που έχουν καθοριστεί για τις Ιεραρχικές Προσφυγές, με βάση τους περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμούς του 2013 (Κ.Δ.Π. 29/2013) και να επισυνάψετε αντίγραφο της απόδειξης στην Ιεραρχική Προσφυγή που θα υποβληθεί στο Υπουργείο Εσωτερικών.

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

=====

Αρ. Αιτήσεως : ΛΕΥ/2074/2020

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ: ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ

(001) Η ισχύς της άδειας αυτής λήγει μετά την παρέλευση 6 ετών από την ημερομηνία της γνωστοποίησης χορήγησης της άδειας. Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 28(3) του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου (Τροποπ.2011) η περίοδος ισχύος της πολεοδομικής άδειας μπορεί να παραταθεί μία ή περισσότερες φορές με την έκδοση έγκρισης παράτασης άδειας. Σε περίπτωση που οι πρόνοιες του δημοσιευμένου Σχεδίου Ανάπτυξης, που αφορούν στην ιδιοκτησία της ανάπτυξης, έχουν τροποποιηθεί σε σύγκριση με τις πρόνοιες που ίσχυαν κατά τη χορήγηση της αρχικής άδειας, τότε η αίτηση για έκδοση έγκρισης παράτασης άδειας θα πρέπει να υποβληθεί το αργότερο μέσα σε διάστημα τριών μηνών από την ημερομηνία λήξης της άδειας.

Επισημαίνεται ότι, η συνολική χρονική διάρκεια της ισχύος της άδειας αυτής, λαμβάνοντας υπόψη τη συνολική χρονική διάρκεια των παρατάσεων ισχύος της, δεν θα ξεπερνά με βάση τις πρόνοιες του Άρθρου 28(5) του Νόμου (Τροποπ.2011), τα 18 έτη.

(500) Με την παρούσα Πολεοδομική Άδεια εξουσιοδοτείται η εκτέλεση εργασιών στο υπό δημιουργία οικόπεδο αρ. 2, το οποίο θα προκύψει από τον διαχωρισμό των τεμαχίων με αρ. 2600, 6670, 6671 και 5577, Φ/Σχ. 21/60Ε1, τμήμα 4, στην Έγκωμη, σε τρία οικόπεδα, σύμφωνα με την Πολεοδομική Άδεια ΛΕΥ/2651/2012, ημερομηνίας 12/07/2013, και τη σχετική άδεια διαίρεσης με αρ. 32/2016, ημερομηνίας 07/09/2016 (αρ. Φακ. ΔΕΔ/60/2013). Συγκεκριμένα εξουσιοδοτείται η ανέγερση πενταώροφης οικοδομής, η οποία περιλαμβάνει Ιδιωτικό Νοσοκομείο και Κέντρο Αποκατάστασης.

(501) Η ανάπτυξη να εκτελεστεί σύμφωνα με τα εγκριμένα σχέδια και στη θέση που δείχνεται σε αυτά.

(503) Η χρήση της ανάπτυξης και των επιμέρους χώρων της να είναι όπως δείχνεται στα σχέδια που εγκρίθηκαν. Σε ότι αφορά στο Κέντρο Αποκατάστασης, αυτό να διαμορφωθεί σε τμήμα του υπογείου της οικοδομής (Τμήμα Αποκατάστασης), σε τμήμα του ισόγειου (φυσιοθεραπευτήρια) και σε ολόκληρο τον Γ' όροφο (δωμάτια νοσηλείας), ως δείχνεται στα εγκριμένα σχέδια.

(504) Κανένα μέρος που δείχνεται ως χώρος στάθμευσης στα εγκριμένα σχέδια να τεθεί σε οποιαδήποτε άλλη χρήση.

(505) Όλοι οι χώροι στάθμευσης οχημάτων που δείχνονται στα εγκριμένα σχέδια (687) να σημανθούν/ σηματοδοτηθούν κατάλληλα, προς ικανοποίηση της Αρμόδιας Αρχής. Από αυτούς, οι 17 χώροι στάθμευσης που προορίζονται για οχήματα ατόμων με αναπηρία να σηματοδοτηθούν κατάλληλα για το σκοπό αυτό και να έχουν ελάχιστες διαστάσεις 3,30μ x 5,00μ ή 4,80μ x 6,00μ, όπως καθορίζεται στα εγκριμένα σχέδια.

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

=====

Αρ. Αιτήσεως : ΛΕΥ/2074/2020

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ: ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ

Σημειώνεται ότι, για τις ανάγκες της ανάπτυξης, όπως εγκρίνεται με την παρούσα άδεια, απαιτείται, σύμφωνα με τα σχετικά «Πρότυπα για Παροχή και Διαμόρφωση Χώρων Στάθμευσης» και τις πρόνοιες του Κανονισμού 61ΗΑ των περί Οδών και Οικοδομών Κανονισμών, η διασφάλιση 686 χώρων στάθμευσης οχημάτων, εκ των οποίων 15 για οχήματα ατόμων με αναπηρία (12 ελάχιστων διαστάσεων 3,30μx5,00μ και 3 ελάχιστων διαστάσεων 4,80μx6,00μ).

- (506) Στο εσωτερικό οδικό δίκτυο της ανάπτυξης, περιλαμβανομένων των υπόγειων χώρων στάθμευσης, να καθορισθεί όριο ταχύτητας τα 15 ΧΑΩ και να τοποθετηθεί η κατάλληλη οριζόντια και κάθετη σήμανση σύμφωνα με τα εγκεκριμένα πρότυπα του Τμήματος Δημοσίων Έργων. Σε κάθε περίπτωση στις προσβάσεις της ανάπτυξης προς το δημόσιο οδικό δίκτυο να τοποθετηθούν πινακίδες υποχρεωτικού σταματήματος (ΑΛΤ), καθώς και πινακίδες για τις υποχρεωτικές κατευθύνσεις. Ο σχεδιασμός της κυκλοφοριακής διαχείρισης να τύχει της έγκρισης της Αρμόδιας Αρχής.
- (507) Να διαμορφωθούν, με την κατάλληλη υποδομή, οι 36 χώροι στάθμευσης ποδηλάτων που δείχνονται στα εγκριμένα σχέδια. Τα γεωμετρικά και τεχνικά χαρακτηριστικά τους να ακολουθούν τα σχετικά εγκεκριμένα Πρότυπα Γεωμετρικού Σχεδιασμού του Τμήματος Δημοσίων Έργων.
- (508) Να αφεθούν είσοδοι/ έξοδοι οχημάτων μόνο στις θέσεις και με το πλάτος που δείχνεται στα εγκριμένα σχέδια. Τα σημεία αυτά να σηματοδοτηθούν κατάλληλα προς ικανοποίηση της Αρμόδιας Αρχής.
- (509) Κατά μήκος των ανατολικών συνόρων του υπό ανάπτυξη υπό δημιουργία οικοπέδου να αφεθεί ιδιωτική λωρίδα πρασίνου, στη θέση που δείχνεται στα εγκριμένα σχέδια, η οποία να διαμορφωθεί/ τοπιστεχνηθεί με πεζόδρομο/ ποδηλατόδρομο/ χώρο πρασίνου, σύμφωνα με τις οδηγίες και προς ικανοποίηση της Αρμόδιας Αρχής, και να παραμένει ελεύθερη και ανεμπόδιστη, για χρήση από το ευρύ κοινό. Προς τούτο να εγγραφεί σχετικός περιορισμός επί του τίτλου ιδιοκτησίας, σύμφωνα με το άρθρο 65Κ του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου (Κεφ. 224).
- Στον ελεύθερο χώρο της υπόλοιπης υπό ανάπτυξη ακίνητης ιδιοκτησίας να διαμορφωθεί και συντηρείται υψηλής ποιότητας τοπιστεχνημένος ιδιωτικός χώρος πρασίνου, στις θέσεις που καθορίζονται στα εγκριμένα σχέδια.
- (510) Πριν τη λειτουργία της ανάπτυξης να έχουν υλοποιηθεί, με βάση σχέδιο που θα τύχει της έγκρισης του Τμήματος Δημοσίων Έργων, οι απαιτούμενες ελάχιστες προσωρινές κατασκευές στους δρόμους πρωταρχικής σημασίας, που εγκρίθηκαν με την

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

=====

Αρ. Αιτήσεως : ΛΕΥ/2074/2020

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ: ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ

Πολεοδομική Άδεια με αρ. ΛΕΥ/2651/2012 [ο όρος με αρ. (500) πιο πάνω αναφέρεται], ώστε να διασφαλίζονται συνθήκες άνετης και ασφαλούς οχηματικής πρόσβασης προς τα υπό δημιουργία οικοπέδα, και κατ' επέκταση προς την εγκριμένη, με την παρούσα Πολεοδομική Άδεια, ανάπτυξη.

- (511) Πριν τη λειτουργία της ανάπτυξης, και στην περίπτωση που η Λεωφόρος Μακεδονίας δεν θα έχει ακόμα κατασκευαστεί, να προταθούν, προς ικανοποίηση του Τμήματος Δημοσίων Έργων, και εφαρμοστούν μέτρα διαχείρισης της κυκλοφορίας στο κύριο οδικό δίκτυο που εγκρίθηκε με την Πολεοδομική Άδεια με αρ. ΛΕΥ/2651/2012 [ο όρος με αρ. (500) πιο πάνω αναφέρεται].
- (512) Να ικανοποιηθούν τυχόν όροι/ απαιτήσεις του Διευθυντή Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης καθώς και οι όροι/ απαιτήσεις του Διευθυντή Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.
- (513) Να ικανοποιηθούν οι όροι που περιλαμβάνονται στην Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής, η οποία ετοιμάστηκε με βάση το άρθρο 24 των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως 2021, και η οποία επισυνάπτεται ως Παράρτημα 1.
- (514) Να ικανοποιηθούν οι όροι τους οποίους θέτει το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, και οι οποίοι επισυνάπτονται ως Παράρτημα 2.
- (515) Να ικανοποιούνται οι πρόνοιες του Κανονισμού 61HA (Χρήση Οικοδομών από Ανάπηρα Άτομα) των περί Οδών και Οικοδομών Κανονισμών.
- (516) Το περίφραγμα κατά μήκος των οδικών συνόρων και σε απόσταση 3 μέτρων από αυτά να μην υπερβαίνει σε ύψος τα 1,20μ από τη στάθμη του συνεχόμενου εδάφους.
- (517) Να εγκατασταθεί, εάν απαιτείται, ηλεκτρικός υποσταθμός, σύμφωνα με τις υποδείξεις και προς ικανοποίηση του Επαρχιακού Μηχανικού της Α.Η.Κ.
- (518) Τυχόν επιχωματώσεις εντός της απόστασης των 3 μέτρων από τα οδικά σύνορα του υπό ανάπτυξη υπό δημιουργία οικοπέδου δεν θα υπερβαίνουν, σε καμιά περίπτωση, το ύψος των 1,20 μέτρων από τη στάθμη του αντίστοιχου επαπτόμενου δρόμου.
- (519) Να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα για διαφύλαξη των ανέσεων της ευρύτερης περιοχής, κατά το στάδιο υλοποίησης της ανάπτυξης.

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

=====

Αρ. Αιτήσεως : ΛΕΥ/2074/2020

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ: ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ

- (520) Πριν από οποιαδήποτε κατασκευή να τοποθετηθούν οι απαραίτητοι υπόγειοι αγωγοί για τις αναγκαίες παροχές σύμφωνα με τις υποδείξεις της Α.Η.Κ., του αρμόδιου για την υδροδότηση Τμήματος/ Υπηρεσίας και τις σχετικές ρυθμίσεις που καθορίζονται με απόφαση του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων όσον αφορά τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες.
- (521) Πριν την έκδοση Πιστοποιητικού Έγκρισης, με βάση το Άρθρο 10 του Περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, για την εγκριμένη, με την παρούσα Πολεοδομική Άδεια, ανάπτυξη, να εξασφαλιστεί Πιστοποιητικό Έγκρισης για τη μετατροπή της υπό ανάπτυξη ακίνητης ιδιοκτησίας σε οικόπεδο (ΛΕΥ/2651/2012).
- (522) Πριν τη λειτουργία της ανάπτυξης να εξασφαλιστεί άδεια λειτουργίας ιδιωτικού νοσηλευτηρίου, κατόπιν σχετικής αίτησης, σύμφωνα με το άρθρο 7 των περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμων του 2001 μέχρι 2022.
- (523) Η Συμφωνία, που συνομολογήθηκε δυνάμει του άρθρου 43(1) του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου μεταξύ της Πολεοδομικής Αρχής και των αιτητών (Παράρτημα 3), αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Πολεοδομικής Άδειας και τυχόν μη υλοποίηση του περιεχομένου της καθιστά την Πολεοδομική Άδεια ανενεργό.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΠΡΟΣ ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ (ΔΗΜΟΣ ΕΓΚΩΜΗΣ)

Πριν την έκδοση της σχετικής άδειας οικοδομής, με βάση τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο, να εξασφαλιστούν οι απόψεις του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας [σχετικός ο όρος με αρ. (512)], καθώς και του Τμήματος Δημοσίων Έργων, κατόπιν σχετικής απαίτησης του Διευθυντή του υπό αναφορά Τμήματος.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΑΡΧΗ (ΔΗΜΟΣ ΕΓΚΩΜΗΣ) ΚΑΙ ΑΙΤΗΤΕΣ

- (α) Η παρούσα Πολεοδομική Άδεια χορηγείται κατόπιν αξιοποίησης μέρους του πολεοδομικού κινήτρου, που παρέχεται με βάση το «Σχέδιο Παροχής Πολεοδομικών Κινήτρων για σκοπούς ανάκαμψης της αναπτυξιακής δραστηριότητας στην Κύπρο», για μεγάλης κλίμακας ιδιοκτησίες, εντός Ορίου Ανάπτυξης των Τοπικών Σχεδίων, για τις οποίες καθορίζεται ειδικό πρόγραμμα ανάπτυξης (αύξηση του συντελεστή δόμησης κατά 0,20:1).

ΟΡΟΙ ΧΟΡΗΓΗΣΕΩΣ ΑΔΕΙΑΣ

Αρ. Αιτήσεως : ΛΕΥ/2074/2020

ΟΝΟΜΑ ΑΙΤΗΤΗ: ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ

- (β) Η αίτηση δεν έχει αξιολογηθεί σε σχέση με άλλα θέματα που αφορούν πρόνοιες νομοθεσιών άλλων από τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο.
- (γ) Σε περίπτωση σύγκρουσης ή ασυμβατότητας μεταξύ των εγκριμένων σχεδίων και των όρων που τίθενται στην παρούσα Πολεοδομική Άδεια θα υπερισχύουν οι όροι.
- (δ) Σε περίπτωση που απαιτείται τροποποίηση των εγκριμένων με την παρούσα Πολεοδομική Άδεια σχεδίων, λόγω εφαρμογής των οικοδομικών Κανονισμών ή απόψεων άλλων Τμημάτων/ Υπηρεσιών, για τις οποίες απαιτείται η χορήγηση νέας Πολεοδομικής Άδειας/ Έγκρισης, να υποβληθούν στην Πολεοδομική Αρχή τροποποιημένα σχέδια για έγκριση.
- (ε) Επισύρεται η προσοχή σας στους όρους με αρ. (510), (511), (521) και (522) πιο πάνω, καθώς και στους όρους 1.1 και 2 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α) του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας (Παράρτημα 2).

(Υπ.) ΕΒΕΛΥΝ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

(Έβελυν Κυπριανού)

για Διευθυντή

Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΡΧΗ

ΜΒΦ/

24/08/2022

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24

ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΩΝ ΤΟΥ 2018-2021

ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ

Κατασκευή και λειτουργία νοσοκομειακής μονάδας με κέντρο αποκατάστασης της εταιρείας
Laertes Health LTD, στο Δήμο Έγκωμης

ΑΡ. ΦΑΚ. ΑΙΤΗΣΗΣ: ΛΕΥ/2074/2020

1. Εισαγωγή

Η έκθεση πληροφοριών για το Έργο υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με σχετική επιστολή από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (Αρ. Φακ: ΛΕΥ/2074/2020 και ημερομηνία 30.08.2021), για αξιολόγηση.

Το προτεινόμενο έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία τετραώροφης νοσοκομειακής μονάδας με κέντρο αποκατάστασης της εταιρείας Laertes Health LTD, στον Δήμο Έγκωμης. Η προτεινόμενη ανάπτυξη θα αποτελείται από ένα, ενιαίο κτηριακό όγκο, με υπόγειο, ισόγειο, 4 ορόφους και κήπο οροφής.

Η Περιβαλλοντική Αρχή δεν έκρινε αναγκαία τη διαβούλευση με άλλα τμήματα ή και αρχές, εφόσον κατά την εκπόνηση της έκθεσης έγιναν διαβουλεύσεις από μέρος των μελετητών. Συγκεκριμένα, υπήρξε επικοινωνία με τα Τμήματα Περιβάλλοντος, Αρχαιοτήτων, Γεωλογικής Επισκόπησης και Αναπτύξεως Υδάτων. Το Τμήμα Περιβάλλοντος τόνισε όπως ληφθούν υπόψιν θέματα χαρτογράφησης θορύβου, διότι το έργο βρίσκεται σε πολύ κοντινή απόσταση (35 μ.) από γειτονικές κατοικίες. Το Τμήμα Αρχαιοτήτων ανέφερε πως στην άμεση περιοχή μελέτης δεν εντοπίζονται αρχαιότητες αλλά σημείωσε την εγγύτητα του έργου στην Μονή Αρχαγγέλου Μιχαήλ, που είναι κηρυγμένο Αρχαίο Μνημείο Β' Πίνακα. Το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης έχει προτείνει την εκπόνηση γεωλογικής – γεωτεχνικής μελέτης.

Με βάση τις απόψεις των αρχών και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 24 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Το προτεινόμενο έργο αφορά την κατασκευή και λειτουργία νοσοκομειακής μονάδας με κέντρο αποκατάστασης της εταιρείας Laertes Health LTD, στον Δήμο Έγκωμης. Η προτεινόμενη ανάπτυξη θα αποτελείται από ένα, ενιαίο κτηριακό όγκο, με υπόγειο, ισόγειο, 4 ορόφους και κήπο οροφής. Το συνολικό εμβαδό της ανάπτυξης θα ανέρχεται στα 30310 τ.μ. Το έργο περιλαμβάνει τις ακόλουθες χρήσεις:

- Χώρους υποδοχής, χώρους αναμονής και ταμεία
- Φαρμακείο
- Κλιμακοστάσια, προθάλαμοι κλιμακοστασίων και ηλεκτρομηχανολογικοί χώροι
- Αποχωρητήρια κοινού και προσωπικού
- Καφετέρια και εστιατόριο για το κοινό
- Ιατρεία (φυσιοθεραπευτήρια και εξεταστήρια)
- Βοηθητικούς χώρους (δωμάτια προμήθειας, αποθήκες ιατρικής και αίθουσες προετοιμασίας, αίθουσες καθαριότητας, αίθουσες ακάθαρτων, αίθουσες καθαρισμού κ.τ.λ.)
- Κέντρο αποκατάστασης με ιατρεία, φυσιοθεραπευτήρια, γυμναστήριο, αποδυτήρια, πισίνα για υδροθεραπείες και αποκατάσταση
- Κουζίνες και αποθήκες τροφίμων
- Χώρος εστίασης προσωπικού εσωτερικός και εξωτερικός
- Εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων
- Νεκροτομείο
- Αποδυτήρια προσωπικού
- Αποθήκες π.χ. διατήρησης υλικών και αναλώσιμων, εξοπλισμού κ.τ.λ.
- Γραφεία διοίκησης
- Χειρουργεία με τους βοηθητικούς τους χώρους
- Θάλαμοι ασθενών με μονόκλινα, δίκλινα και τρίκλινα δωμάτια
- Κήπος Οροφής
- Υπόγειος και ισόγειος χώρος στάθμευσης
- Τοποτεχνημένοι χώροι σε ισόγειο και σε άλλους ορόφους
- Μηχανολογικοί χώροι

Η άμεση περιοχή μελέτης αφορά το βορειοανατολικό μέρος του τεμαχίου 5577, ΦΛ/ Σχ. 21/60Ε1, Τμήμα 4. Για το εν λόγω τεμάχιο έχει ξεκινήσει διαδικασία οικοπεδοποίησης στην Πολεοδομική Αρχή με αριθμό φακ. ΛΕΥ/2651/2012. Μετά την οικοπεδοποίηση, το τμήμα που ορίζει την άμεση περιοχή μελέτης θα έχει μέγεθος 19844 τ.μ. Το τεμάχιο αυτό βρίσκεται εντός της πολεοδομικής ζώνης ΕΠ4 για την οποία το Τοπικό Σχέδιο Λευκωσίας καθορίζει την υπό προϋποθέσεις χωροθέτηση χρήσεων με αναπτύξεις σε σχέση με την υγεία, την κοινωνική μέριμνα και την κοινοτική υποδομή, μεταξύ άλλων. Στα ανατολικά της ΕΠ4 καθορίζονται η Ζώνη Δημόσιων Χρήσεων Αα4* (όπου μεταξύ άλλων στεγάζεται το Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη) και η Ειδική Περιοχή της Κρατικής Έκθεσης Κύπρου. Στα νότια καθορίζεται η Ζώνη Δημόσιων Χρήσεων Αα1 όπου βρίσκονται οι αθλητικές εγκαταστάσεις του Μακαρείου Σταδίου. Στα δυτικά και βόρεια της ΕΠ4 καθορίζονται οικιστικές ζώνες Κα5 και Κα6, με την κοντινότερη οικία να βρίσκεται σε απόσταση 35 μ. από το βόρειο σύνορο του τεμαχίου του έργου. Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης εντοπίζονται επίσης Ζώνες Εμπορικών Δραστηριοτήτων (Εβ4), με εξέχουσες αυτές επί των οδών Ηλία Παπακυριάκου και 28^{ης} Οκτωβρίου.

Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης εντοπίζονται οι ποταμοί Κλήμος και Πεδιαίος σε απόσταση 140 μ. και 1500 μ. αντίστοιχα. Το μεγαλύτερο μέρος του ποταμού Κλήμος βρίσκεται καλυμμένο. Στο ανατολικό άκρο του χώρου ανάπτυξης εφάπτεται τεχνητό ανοικτό κανάλι όμβριων υδάτων. Στα 50

μ. από το δυτικό άκρο του χώρου ανάπτυξης υπάρχουν δύο αργάκια, σύμφωνα με το κτηματικό σχέδιο, τα οποία όμως δεν εντοπίστηκαν στο πεδίο.

Εντός της άμεσης περιοχής μελέτης υπάρχουν 6 φοινικίες (*Washingtonia filifera*) και 1 ελιά (*Olea europaea*) μεγάλης ηλικίας, 1 άτομο αγριοκαπνού (*Nicotiana glauca*) και 1 νεαρό άτομο ακακίας (*Acacia sp.*). Με εξαίρεση 2 φοινικίες, τα υπόλοιπα δέντρα δύναται να επηρεαστούν αν δεν μπορούν να ενσωματωθούν στις εργασίες τοποτέχνησης.

Εντός 500 μ. της άμεσης περιοχής μελέτης υπάρχουν 9 γεωτρήσεις που δεν χρησιμοποιούνται για ύδρευση και 3 υποδομές ύδρευσης: (α) αγωγός Μακεδονίτισσας, (β) αγωγός Περιστερώνας και (γ) αντλιοστάσιο ΚΟΑ.

Λόγω της εγγύτητας του έργου σε ευαίσθητο αποδέκτη θορύβου λήφθηκε υπόψη η στρατηγική χαρτογράφηση του θορύβου για το πολεοδομικό συγκρότημα Λευκωσίας του 2018. Στον χώρο ανάπτυξης του Έργου τα υφιστάμενα επίπεδα θορύβου, κατά τη διάρκεια της ημέρας, κυμαίνονται μεταξύ 55 dB και 60 dB, ενώ κατά τη διάρκεια της νύχτας κυμαίνονται μεταξύ 45 dB και 50 dB. Οι περιοχές που αντιμετωπίζουν τα μεγαλύτερα επίπεδα θορύβου είναι πλησίον των κυρίων δρόμων με τα επίπεδα θορύβου, κατά τη διάρκεια της ημέρας να υπερβαίνουν τα 60 dB, και εντός του οδικού δικτύου υπερβαίνουν τα 75 dB, ενώ κατά τη διάρκεια της νύχτας, περιμετρικά του κύριου οδικού δικτύου, τα μεγαλύτερα επίπεδα θορύβου που καταγράφονται κυμαίνονται μεταξύ 65 dB και 70 dB.

Στο υπό μελέτη τεμάχιο δεν φαίνεται να υπάρχουν αρχαιότητες.

Το υπό μελέτη τεμάχιο δεν εμπίπτει σε Ζώνη Γεωλογικής Καταλληλότητας. Φαίνεται πως έχουν γίνει επιχωματώσεις από μπάζα αγνώστου προέλευσης και μεθόδων συμπίεσης, που πιθανών να πρέπει να αφαιρεθούν κατά την κατασκευή του έργου. Επίσης 140 μ. από το βορειοδυτικό άκρο του τεμαχίου εντοπίστηκαν λαγούμια βάθους μέχρι 3μ. Για τους λόγους αυτούς το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης έχει προτείνει την εκπόνηση γεωλογικής – γεωτεχνικής μελέτης, η οποία θα πρέπει να ετοιμαστεί πριν την έκδοση άδειας οικοδομής.

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο και επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον

Η υλοποίηση του έργου δύναται να επιφέρει θετικές επιπτώσεις στο ανθρωπογενές περιβάλλον, αυξάνοντας την προσφορά υπηρεσιών υγείας, ανοίγοντας θέσεις εργασίας και προωθώντας την περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Πέραν αυτών, θα επιφέρει και αρνητικές επιπτώσεις τόσο στο φυσικό, όσο και στο ανθρωπογενές περιβάλλον, ως αυτές περιγράφονται πιο κάτω.

Οι επιπτώσεις κατά το στάδιο κατασκευής του έργου μπορεί να προκληθούν από τους πιο κάτω παράγοντες:

- Εκπομπές σκόνης από τη διακίνηση οχημάτων και μηχανημάτων, την εκτέλεση χωματουργικών εργασιών, τη μεταφορά και φορτοεκφόρτωση αδρανών υλικών.
- Εκπομπές αέριων ρύπων (μονοξειδίο του άνθρακα (CO), διοξειδίο του θείου (SO₂), οξειδία του αζώτου (NO_x), πτητικοί υδρογονάνθρακες, αιθάλη (κάπνα) από τα οχήματα και τα μηχανήματα που θα δραστηριοποιούνται στο εργοτάξιο.
- Εκπομπή θορύβου από τη διακίνηση των βαρέων οχημάτων μεταφοράς αδρανών εντός και εκτός του εργοταξίου και τη χρήση οχημάτων και μηχανημάτων (μηχανήματα εκσκαφής, φόρτωσης αδρανών, κλπ.) εντός του εργοταξίου.

- Παραγωγή υγρών αποβλήτων αστικού τύπου από το προσωπικό των εργοταξίων.
- Παραγωγή επικίνδυνων υγρών αποβλήτων όπως λιπαντικά (λάδια, γράσα, υδραυλικά έλαια και καύσιμα) από τυχόν συντήρηση των χρησιμοποιούμενων στα εργοτάξια μηχανημάτων και οχημάτων ή τυχόν διαρροές λόγω βλάβης τους.
- Απορροές υγρών αποβλήτων και εκπλύματα λόγω της διαβροχής των σωρών υλικών, ή, λόγω έντονης βροχόπτωσης δύναται να επηρεάσουν το παρακείμενο τεχνητό ανοικτό κανάλι όμβριων υδάτων.
- Παραγωγή στερεών αποβλήτων αστικού τύπου από το προσωπικό των εργοταξίων.
- Παραγωγή στερεών αποβλήτων (π.χ. σακούλες τσιμέντου, ξυλότυποι, σίδερα, δοχεία χρωμάτων, υπολείμματα καλωδίων, λαμαρίνες, πλαστικά, φυτικά υλικά αποψιλώσεων, απόβλητα από εκσκαφές, κλπ) από τις εργασίες κατασκευής.
- Διασπορά ελαφρών αντικειμένων (τεμαχίων πλαστικού, μικρών τεμαχίων από μέταλλα, κλπ), από τις εργασίες εντός του εργοταξίου και τον άνεμο.
- Συμπύεση του εδάφους από τη διακίνηση βαρέων οχημάτων και τη σφράγιση από μη περατά υλικά (π.χ. μπετόν).
- Αύξηση της κυκλοφοριακής κίνησης λόγω της διακίνηση των οχημάτων από και προς το εργοτάξιο.
- Αποψίλωση των δέντρων φοινικιάς, ελιάς, αγριοκαπνού και ακακίας που βρίσκονται στο χώρο όπου προτείνεται να ανεγερθεί το έργο.

Οι επιπτώσεις κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου μπορεί να προκληθούν από τους πιο κάτω παράγοντες:

- Αύξηση της κυκλοφοριακής κίνησης λόγω της διακίνησης των οχημάτων (προσωπικού, ασθενών, επισκεπτών, προμηθευτών) από και προς το έργο.
- Εκπομπή θορύβου από τη διακίνηση οχημάτων και τη χρήση ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, ιδιαίτερα σε μεμονωμένα επεισόδια όπου τα ασθενοφόρα θα χρησιμοποιούν σειρήνα.
- Εκπομπή θορύβου κατά τη διάρκεια εκτέλεσης εκδηλώσεων στην οροφή του έργου.
- Εκπομπές αέριων ρύπων (μονοξειδίο του άνθρακα (CO), διοξειδίο του θείου (SO₂), οξείδια του αζώτου (NO_x), πτητικοί υδρογονάνθρακες, αιθάλη (κάπνα) από τα οχήματα.
- Παραγωγή επικίνδυνων υγρών και στερεών αποβλήτων από την υγειονομική περίθαλψη και θεραπεία των ασθενών, τους ιατρικούς και εργαστηριακούς ελέγχους.
- Αύξηση της επιφανειακής απορροής όμβριων υδάτων, αφού ο κτηριακός όγκος του έργου θα σφραγίσει μεγάλο μέρος της περιοχής μελέτης.
- Ο εξωτερικός φωτισμός του νοσοκομείου και των εξωτερικών του χώρου, δύναται να προκαλεί άγληση σε παρακείμενες ιδιοκτησίες.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων κατά την κατασκευή του έργου που αναφέρθηκαν, προτείνονται από τον μελετητή μεταξύ άλλων, τα παρακάτω μέτρα:

- Συνεχής διαβροχή (καταιονισμό) των υλικών που θα συγκεντρώνονται σε σωρούς, των μετώπων εκσκαφής και των διαδρόμων κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου.
- Μείωση κατά το δυνατό των αποθέσεων/αποσπάσεων υλικών σε και από σωρούς, καθώς και η εναπόθεση των υλικών σε σωρούς στο ελάχιστο δυνατό ύψος.
- Αποφυγή της υπερπλήρωσης των φορτηγών που μεταφέρουν χύδην υλικά από/προς το εργοτάξιο και κάλυψη του φορτίου τους.
- Τοποθέτηση των σωρών των υλικών σε επιλεγμένες θέσεις μέσα στο εργοτάξιο μακριά από παρακείμενες κατοικίες. Τοποθέτηση τεχνητής περίφραξης ή κάλυψη των σωρών.
- Τοποθέτηση περίφραξης γύρω από το πεδίο των εργασιών.
- Θέσπιση μεγίστων ορίων ταχύτητας σε όλες τις μη ασφαλτοστρωμένες επιφάνειες στο εργοτάξιο.
- Τοποθέτηση των μηχανημάτων στο εργοτάξιο όπου είναι δυνατόν μακριά από άλλες αναπτύξεις της περιοχής (ιδιαίτερα οικιστικές).
- Τακτική συντήρηση και λειτουργία όλων των μηχανημάτων/ οχημάτων του εργοταξίου.
- Χρήση σιγαστήρων και πλευρικών παραπετασμάτων όπου είναι δυνατόν.
- Προγραμματισμός των εργασιών κατασκευής και αποφυγή κατά το δυνατόν συγκέντρωσης και ταυτόχρονης λειτουργίας πολλών μηχανημάτων στο εργοτάξιο.
- Ετοιμασία Σχεδίου Διαχείρισης Εργοταξίου.
- Τήρηση του κανονικού ωραρίου εργασιών για αποφυγή διεξαγωγής θορυβωδών εργασιών κατά τις ώρες κοινής ησυχίας.
- Ελάττωση του θορύβου των μηχανημάτων και οχημάτων εργοταξίου με χρήση νέων μοντέλων.
- Χρήση ανηχοηθικών βάσεων και αποσβεστών στα πλαίσια των μηχανών, όπου εφαρμόζεται.
- Τα αναλώσιμα και κατασκευαστικά υλικά (καύσιμα, λιπαντικά υγρά, μπουγιές χημικά, κλπ) θα συγκεντρώνονται και θα αποθηκεύονται σε υποστατικά (μικρό αποθηκευτικό χώρο στο εργοτάξιο) και θα παρακολουθούνται συστηματικά. Τα δοχεία που περιέχουν τα εν λόγω υλικά θα διατηρούνται ερμητικά κλειστά όταν δεν χρησιμοποιούνται.
- Θα αποφεύγεται η απόρριψη μεταχειρισμένων μηχανέλαιων από τα αυτοκίνητα και τα μηχανήματα, καθώς επίσης τα υπολείμματα των μηχανελαιών θα συγκεντρώνονται σε

δοχεία και θα συλλέγονται από αδειοδοτημένους συλλέκτες ή θα διατίθενται σε μονάδες ανάκτησης μηχανελαίων.

- Τα υπολείμματα από τη χρήση υλικών βαφής – συντηρητικών, καθώς και τα καύσιμα που θα έχουν διαρρεύσει (αφού πρώτα γίνει χρήση απορροφητικών υλικών όπως άμμος, ροκανίδι) θα διατίθενται σύμφωνα με τις οδηγίες για τη διάθεση τοξικών αποβλήτων.
- Θα αποφευχθούν οι χωματουργικές εργασίες κατά τη διάρκεια των υψηλών βροχοπτώσεων, για τη μείωση της ποσότητας των εκπλυμάτων.
- Εγκατάσταση συστήματος συλλογής όμβριων υδάτων για τη διοχέτευση εκπλυμάτων μακριά από το τεχνητό ανοικτό κανάλι όμβριων υδάτων.
- Συγκέντρωση και τοποθέτηση των αποβλήτων / άχρηστων οικοδομικών υλικών σε κατάλληλες θέσεις και σε ειδικούς κάδους, καθώς και την τακτική περισυλλογή τους.
- Κάλυψη και αποθήκευση χύδην υλικών, μπάζων και άλλων στερών αποβλήτων μακριά από φυσικές λεκάνες απορροής για να αποτραπεί η μεταφορά ρύπων στο νερό μέσω αέρα ή βροχής.
- Έγκαιρη εξασφάλιση των σχετικών αδειών για απόρριψη μπάζων στους εγκεκριμένους χώρους.
- Διαχωρισμός των υλικών σε ανακυκλώσιμα και μη, και συλλογή των ανακυκλώσιμων από αδειοδοτημένους συλλέκτες / Φορείς ανακύκλωσης.
- Καθαρισμός του χώρου των εργασιών μετά το πέρας της κατασκευής του έργου.
- Τακτικό καθαρισμό και συντήρηση των υγειονομικών διευκολύνσεων.
- Διατήρηση ει δυνατόν περισσότερου αριθμού δέντρων που βρίσκονται εντός του χώρου του έργου και φύτευση τοπικών και ενδημικών ειδών χλωρίδας κατά την τοπιοτέχνηση του έργου, με την καθοδήγηση του Τμήματος Δασών.

Για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων κατά την λειτουργία του έργου που αναφέρθηκαν, προτείνονται από τον μελετητή μεταξύ άλλων, τα παρακάτω μέτρα:

- Διαμόρφωση και τοπιοτέχνηση των υπαίθριων χώρων το οποίο μπορεί να συμβάλει ενεργά στην απορρόφηση αέριων ρύπων.
- Επιλογή μηχανημάτων υψηλής απόδοσης, το οποίο μπορεί να μειώσει την πιθανότητα και ποσότητα εκπομπών αέριων ρύπων στην ατμόσφαιρα και θα μειώσει τις εκπομπές θορύβου.
- Κατάλληλη διαρρύθμιση των προσβάσεων και των χώρων στάθμευσης της ανάπτυξης με τρόπο που θα περιορίζεται η όχληση από το θόρυβο στις παρακείμενες ιδιοκτησίες.
- Η οποιαδήποτε εκτέλεση εκδηλώσεων στην οροφή του κτηρίου θα λαμβάνει μέτρα περιορισμού του θορύβου, όπως είναι η διαφύλαξη της ησυχίας κατά τις ώρες κοινής ησυχίας και η αποφυγή χρήσης εξοπλισμού υψηλής έντασης (π.χ. μεγάφωνα) σε ώρες εκτός κοινής ησυχίας.

- Διαλογή στην πηγή των διάφορων απορριμμάτων και τοποθέτηση των σκουπιδιών σε σακούλες, ανάλογα με τον τύπο τους [π.χ. μη ανακυκλώσιμα σκύβαλα και ανακυκλώσιμα υλικά (χαρτί, πλαστικό, αλουμίνιο και γυαλί)].
- Τοποθέτηση των σκουπιδιών σε ειδικούς συμπιεστές.
- Εγκατάσταση σκυβαλοδοχείων ειδικά για την απόρριψη των σκουπιδιών που θα προέρχονται από το εστιατόριο και τις κουζίνες.
- Τακτική περισυλλογή των αποβλήτων (2-3 φορές εβδομάδα) για απόρριψη των σκουπιδιών στον εγκεκριμένο χώρο σκυβάλων και τη μεταφορά των ανακυκλώσιμων υλικών σε ειδικές μονάδες ανακύκλωσης.
- Τοποθέτηση των νοσοκομειακών/ κλινικών απορριμμάτων, που θα προέρχονται κυρίως από τη λειτουργία των χειρουργείων του νοσοκομείου αλλά και από τη λειτουργία των πρώτων βοηθειών, σε ειδικούς κάδους και τη συλλογή τους από αδειοδοτημένες Εταιρείες συλλογής απορριμμάτων για μεταφορά.
- Χρήση διαπερατών υλικών στους εξωτερικούς χώρους και παράλληλη ετοιμασία Σχεδίου Διαχείρισης Ομβριων Υδάτων και χρήση Αειφόρων Συστημάτων Αποχέτευσης Ομβρίων.
- Ορθή κατεύθυνση φωτισμού (προς το έδαφος και τις προσόψεις των κτηρίων και όχι σε κλίση που να επιτρέπει την διάχυση φωτισμού στην περιβάλλουσα περιοχή).
- Ορθή ένταση φωτισμού σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών νομοθεσιών (τόσο από τον φωτισμό για δρόμους όσο και για τα κτήρια).
- Η χρωματική απόδοση των φωτεινών πηγών να είναι θερμού χρώματος, με μειωμένη ένταση του μπλε φάσματος για μείωση του φαινομένου της φωτορύπανσης.
- Όλα τα φωτιστικά που θα εγκατασταθούν θα πρέπει να είναι υψηλών προδιαγραφών και να έχουν υψηλό δείκτη ενεργειακής απόδοσης (π.χ. χρήση λαμπτήρων τεχνολογίας LED).
- Να αποφευχθεί η χρήση προβολέων φωτισμού και όπου αυτοί θα χρησιμοποιηθούν να είναι με καλύπτρα που να περιορίζουν την διάχυση φωτός προς άλλες κατευθύνσεις.
- Εμπλουτισμός της περιοχής του έργου με τη φύτευση δέντρων και φυτών της Κυπριακής χλωρίδας.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν απαιτήθηκε η ετοιμασία ειδικής οικολογικής αξιολόγησης.

6. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου, καθώς και τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου και δε φέρει ένσταση στην κατασκευή του έργου υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα - Ι, που επισυνάπτεται.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα

σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος και, προτείνει τα χαρακτηριστικά του έργου και/ή τα μέτρα που προβλέπονται για να αποτραπούν ή να προληφθούν επιπτώσεις που σε άλλη περίπτωση θα ήταν σημαντικές και δυσμενείς στο περιβάλλον. Συγκεκριμένα, εξέτασε τα πιο κάτω κριτήρια:

1. Χαρακτηριστικά του έργου: Το έργο αφορά κατασκευή και λειτουργία νοσοκομειακής μονάδας με κυριότερη επίπτωση κατά το στάδιο κατασκευής αφορά τις εκπομπές σκόνης και θορύβου, λόγω της εγγύτητας του έργου σε παρακείμενες ιδιοκτησίες, ενώ κατά το στάδιο λειτουργίας, οι κυριότερες επιπτώσεις αφορούν την εκπομπή θορύβου από τη λειτουργία μηχανών και τη διακίνηση ασθενοφόρων, τη φωτορύπανση και την παραγωγή επικίνδυνων και μη επικίνδυνων αποβλήτων.

2. Τοποθεσία του έργου: Η πολεοδομική ζώνη στην οποία προτείνεται η χωροθέτηση του έργου είναι η ΕΠ4, για την οποία το Τοπικό Σχέδιο Λευκωσίας καθορίζει την υπό προϋποθέσεις χωροθέτηση συγκεκριμένων χρήσεων, περιλαμβανόμενης και αυτής του προτεινόμενου έργου. Μέχρι σήμερα, το τεμάχιο που χωροθετείται το προτεινόμενο έργο είναι άδειο. Λαμβάνοντας υπόψιν τις ιδιαίτερες παρακείμενες αναπτύξεις (Κρατική Έκθεση, Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη, Μακάρειο Στάδιο) και την εκτεταμένη πολεοδομική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής, κρίνεται πώς το έργο συνάδει με την υφιστάμενη κατάσταση.

3. Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Το προτεινόμενο έργο δεν θα έχει σημαντικές μη διαχειρίσιμες επιπτώσεις στο έδαφος, στα επιφανειακά και υπόγεια νερά, σε εκπομπές αέριων ρύπων και, παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων. Οι κυριότερες επιπτώσεις που αφορούν τις εκπομπές σκόνης και θορύβου κατά το στάδιο κατασκευής, καθώς επίσης την εκπομπή θορύβου, τη φωτορύπανση και την παραγωγή επικίνδυνων και μη επικίνδυνων αποβλήτων κατά το στάδιο λειτουργίας, είναι διαχειρίσιμες με την εφαρμογή των όρων του Παραρτήματος - I.

Παναγιώτης Χαράλαμπος

για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος

Περιβαλλοντική Αρχή

ΑΡ. ΦΑΚ: 02.10.011.014.010.001/2

04 Νοεμβρίου 2021

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Ι

ΟΡΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ

Κατασκευή και λειτουργία νοσοκομειακής μονάδας με κέντρο αποκατάστασης, της εταιρείας Laertes Health LTD, στο Δήμο Έγκωμης

ΑΡ. ΦΑΚ. ΑΙΤΗΣΗΣ: ΛΕΥ/2074/2020

Α. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

---

1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα αιτιολογημένη διαπίστωση.
2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
3. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την Προστασία του Περιβάλλοντος Νόμους, Κανονισμούς, Διατάγματα και Τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
4. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαίο το Τμήμα Περιβάλλοντος μπορεί να επιβάλει νέους περιβαλλοντικούς όρους για την προστασία του περιβάλλοντος και οι οποίοι να είναι άμεσα εφαρμόσιμοι από τον κύριο του έργου.
5. Να υποβληθεί αίτηση για σύνδεση με το Δημόσιο Αποχετευτικό Σύστημα Λυμάτων πριν την έναρξη της λειτουργίας του έργου.

Β. ΟΡΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΦΑΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

---

6. Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας εκδήλωσης φωτιάς, έκρηξης, ή δημιουργίας περιστατικού ρύπανσης στον αέρα, στο έδαφος ή στα επιφανειακά ή/και υπόγεια ύδατα, που μπορούν να απειλήσουν την ανθρώπινη υγεία ή/και το περιβάλλον.
7. Να ετοιμαστεί Διαχειριστικό Σχέδιο εργοταξίου που θα εφαρμόζεται κατά την υλοποίηση του έργου. Το εν λόγω σχέδιο να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση του εργοταξίου, η οποία να φαίνεται στα αρχιτεκτονικά σχέδια, στα οποία να φαίνονται ευκρινώς οι διάφοροι χώροι, όπως ο χώρος για την ασφαλή αποθήκευση των επικίνδυνων αποβλήτων, των επικίνδυνων ουσιών, οι διαδρομές διακίνησης των βαρέων και άλλων οχημάτων, κλπ.
8. Πριν την έναρξη εκτέλεσης του έργου να ετοιμαστεί και να φυλάσσεται στο εργοτάξιο Ολοκληρωμένο Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.) σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Στερεών και Επικινδύνων Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Εκκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμών του 2011 (Κ.Δ.Π 159/2011) και των εκάστοτε τροποποιήσεών τους, στα πλαίσια εφαρμογής των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2016.

Κατάλογοι αδειοδοτημένων διαχειριστών αποβλήτων για συλλογή / μεταφορά και επεξεργασία βρίσκονται αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment (Αδειοδοτήσεις - Αδειοδότηση Διαχείρισης Αποβλήτων – Πιστοποιητικά Καταχώρησης) και επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

9. Ο επιβλέπων μηχανικός έχει την ευθύνη παρακολούθησης υλοποίησης του ολοκληρωμένου σχεδίου διατήρησης των Α.Ε.Κ.Κ.
10. Ο εργολάβος να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ., ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.), που εκδίδεται δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2016 και των περί Στερεών και Επικινδύνων Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμών του 2011 (Κ.Δ.Π 159/2011) και των εκάστοτε τροποποιήσεών τους.
11. Ο εργολάβος σε περίπτωση που τα παραγόμενα Α.Ε.Κ.Κ δεν θα επεξεργαστούν στο χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες Μονάδες για Επεξεργασία/Ανακύκλωση Α.Ε.Κ.Κ.
12. Απαγορεύεται η ρίψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπαίνει τα νερά και το έδαφος, η καύση απορριμμάτων, μηχανελαίων, αποβλήτων συσκευασιών ή άχρηστου εξοπλισμού καθώς και η ταφή τους μαζί με τα απόβλητα εκσκαφών και κατασκευών που θα προκύψουν.
13. Να γίνει κατάλληλη περιφράξη του εργοταξίου έτσι ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε απόρριψη/μεταφορά αποβλήτων ή αντικειμένων εκτός των ορίων του έργου. Τα στερεά απόβλητα που θα προκύψουν από την κατασκευή του έργου, καθώς και οι πρώτες ύλες οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν, να τοποθετηθούν σε χώρο εντός των ορίων του εργοταξίου και σε σημεία τα οποία θα δημιουργήσουν τη μικρότερη δυνατή όχληση στις παρακείμενες ιδιοκτησίες.
14. Οποιαδήποτε επικίνδυνα ή μη επικίνδυνα απόβλητα από τις κατασκευές (π.χ. αδρανή, μπάζα, μεταχειρισμένα μηχανέλαια, στερεά απόβλητα) να διαχωρίζονται και να αποθηκεύονται ξεχωριστά σε ειδικούς στεγανούς περιέκτες ή/και αποθηκευτικούς χώρους τύπου skip, σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους με αδιαπέραστη επιφάνεια, εκτός της ζώνης προστασίας της παραλίας. Όλοι οι αποθηκευτικοί χώροι/περιέκτες να φέρουν ευδιάκριτη σήμανση ως προς το περιεχόμενο και τη χωρητικότητά τους. Επιπλέον, οι σωροί των υλικών να τοποθετούνται σε επιλεγμένες θέσεις μέσα στο εργοτάξιο μακριά από παρακείμενες κατοικίες.
15. Να τηρούνται Μητρώα Κατοχής Παραγωγής Επικινδύνων Αποβλήτων σύμφωνα με τις πρόνοιες των εν λόγω Νόμων του 2011 μέχρι 2016. Τα Μητρώα να αποστέλλονται στο τέλος κάθε μήνα στην Περιβαλλοντική Αρχή.
16. Στο χώρο του εργοταξίου να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε

αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2016.

17. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια των εργασιών να συντηρούνται ορθά σε τακτικά χρονικά διαστήματα και δεν θα πρέπει να παρουσιάζουν οποιεσδήποτε διαρροές καυσίμων ή μηχανέλαιων.

18. Να τηρείται σχέδιο δράσης σε περίπτωση διαρροών λόγων ατυχήματος.

19. Εντός του χώρου του εργοταξίου να τοποθετείται κατάλληλος (με βάση τον αριθμό των εργαζομένων) αριθμός προσωρινών εγκαταστάσεων χώρων υγιεινής (χημικές τουαλέτες). Τα απόβλητα που θα προκύπτουν να συλλέγονται και να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους 2011 έως 2016 και τις εκάστοτε τροποποιήσεις αυτών.

20. Εφαρμογή μέτρων μείωσης του θορύβου στο εργοτάξιο, όπως χρήση ωτοασπίδων από το προσωπικό, τοποθέτηση σιγαστήρων στα μηχανήματα, παρακολούθηση των επιπέδων θορύβου με ηχομετρητές, τοποθέτηση ηχοπετασμάτων γύρω από θορυβώδη μηχανήματα και τήρηση κανονικού ωραρίου εργασίας.

21. Να εφαρμοστούν μέτρα μετριασμού της ηχητικής όχλησης για κατοικίες που βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των 50 μ. από το έργο και όπου η στάθμη θορύβου είναι μεγαλύτερη του ορίου των 55 dB στο εξωτερικό τμήμα των κατοικιών, όπως τοποθέτηση ηχοπετασμάτων κατάλληλου ύψους 4 μ. περίπου περιμετρικά του εργοταξίου ή/και προσθήκης ηχοπετασμάτων γύρω από τα μηχανήματα του εργοταξίου. Να περιοριστούν οι εργασίες εργοταξίου σε κανονικό ωράριο εργασιών και να αποφεύγεται η φορτοεκφόρτωση κατά τις ώρες κοινής ησυχίας.

22. Να γίνει συνεκτίμηση του θορύβου για τον καθορισμό του προγράμματος εργασιών και της μεθοδολογίας κατασκευής με στόχο τη μείωση των εκπομπών θορύβου. Να προβλέπεται όπως, όπου είναι εφικτό, οι θορυβώδεις εργασίες να διεξάγονται ταυτόχρονα ώστε να μειώνεται η διάρκεια εκπομπής υψηλών επιπέδων θορύβου.

23. Να καταρτιστεί κατάλληλο πρόγραμμα δρομολογίων των βαρέων οχημάτων για την ελαχιστοποίηση αυτών, με σκοπό την κατά το δυνατό μικρότερη όχληση από την εκπομπή περιβαλλοντικού θορύβου, αέριων ρύπων και σκόνης.

24. Να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την καταστολή και περιορισμό έκλυσης σκόνης, όπως π.χ.:

i. Να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματοουργικές εργασίες.

ii. Να γίνεται διαβροχή όταν απαιτείται των χώρων αποθήκευσης αδρανών υλικών. Εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 4 Beaufort, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.

- iii. Να αποφεύγεται η διεξαγωγή χωματουργικών εργασιών κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για την αποφυγή μεταφοράς αιωρούμενων σωματιδίων ή και στερεών στους κοντινούς υδάτινους αποδέκτες.
- iv. Να μην παραμένουν ακάλυπτες οι εκσκαφές για μεγάλο χρονικό διάστημα.
- v. Η μεταφορά των αδρανών υλικών να γίνεται με σκεπασμένα φορτηγά οχήματα.
- vi. Να μην υπερπληρούνται τα φορτηγά οχήματα μεταφοράς κατά τη μεταφορά χύδην υλικών.

25. Να γίνει χρήση χρωμάτων, κολλών, διαλυτών και μοκετών χαμηλής εκπομπής VOCs και να αποφευχθεί η χρήση σύνθετων προϊόντων ξυλείας, ειδικά σε περίπτωση που αυτή ενέχει την πιθανότητα υψηλής εκπομπής φορμαλδεϋδης. Προτείνεται η βαφή των εσωτερικών χώρων με οικολογικά χρώματα.

26. Να διασφαλιστεί ότι το τεχνητό ανοικτό κανάλι όμβριων υδάτων δεν θα επηρεαστεί από τις κατασκευαστικές εργασίες του έργου.

27. Κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών, να υπάρχει εγκατεστημένο σύστημα συλλογής όμβριων υδάτων για την διοχέτευση εκπλυμάτων μακριά από το τεχνητό ανοικτό κανάλι όμβριων υδάτων.

28. Να ετοιμαστεί Σχέδιο Διαχείρισης Όμβριων Υδάτων και να γίνει εγκατάσταση Αειφόρων Συστημάτων Αποχέτευσης Όμβριων που θα χρησιμοποιηθούν στη φάση λειτουργίας του έργου.

29. Να γίνει χρήση διαπερατών υλικών και επιφανειών για αποφυγή σφράγισης του εδάφους και διατήρηση της συνδεσιμότητας μεταξύ επιφάνειας της γης και εδάφους (π.χ. η χρήση απόπλινθων τσιμεντένιων επιστρώσεων σε συνδυασμό με τάφρους απορροής). Επιπλέον να γίνεται χρήση πορωδών υλικών και επιφανειών για επιβράδυνση της απορροής για αποφυγή πλημμυρών.

30. Η αποκοπή δέντρων να γίνει σε συνεννόηση με το Τμήμα Δασών, ενώ και να καταβληθούν προσπάθειες μεταφύτευσής τους. Για τα άτομα των ειδών *Olea europaea* και *Washingtonia filifera* που πρόκειται να αποψιλωθούν, να ληφθεί κατάλληλη άδεια σύμφωνα με τις πρόνοιες του Περί Δασών Νόμου του 2012.

31. Να επιλεγούν τοπικά ή/και ενδημικά είδη χλωρίδας για φύτευση κατά την τοπιοτέχνηση του έργου, με την καθοδήγηση του Τμήματος Δασών.

32. Απομάκρυνση των εργοταξίων και αποκατάσταση όλων των εργοταξιακών χώρων μετά το πέρας των κατασκευαστικών εργασιών.

Γ. ΟΡΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΦΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

---

33. Οι εργασίες κατά το στάδιο της λειτουργίας του έργου να περιορίζονται αποκλειστικά εντός του χώρου του τεμαχίου χωροθέτησής του.

34. Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα ελαχιστοποίησης της πιθανότητας φωτιάς, έκρηξης ή δημιουργίας περιστατικού ρύπανσης στον αέρα, στο έδαφος ή στα επιφανειακά ή / και υπόγεια ύδατα, που μπορούν να απειλήσουν την ανθρώπινη υγεία ή και το περιβάλλον.
35. Να γίνεται άμεση ενημέρωση του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση οποιουδήποτε έκτακτου περιστατικού διαφυγής αποβλήτων ή άλλων ρύπων.
36. Όλα τα απόβλητα και ιδιαίτερα τα επικίνδυνα (π.χ. απόβλητα από την υγειονομική περίθαλψη και θεραπεία των ασθενών, τους ιατρικούς και εργαστηριακούς ελέγχους, λιπαντικά από τον μηχανολογικό εξοπλισμό, υπολείμματα και συσκευασίες χημικών ουσιών, κλπ) που θα παράγονται κατά τη λειτουργία του έργου να συλλέγονται χωριστά ανά ρεύμα και να παραδίδονται σε σχετικά αδειοδοτημένους, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2012, φορείς διαχείρισης.
37. Η μεταφορά των αποβλήτων από τους χώρους παραγωγής τους προς τους χώρους προσωρινής αποθήκευσης να γίνεται με ειδικά μέσα που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά γι' αυτό το σκοπό. Κατά τη χρήση των μέσων μεταφοράς πρέπει να τηρούνται οι κανόνες υγιεινής και ασφάλειας και να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα προστασίας.
38. Ειδικά για την αποθήκευση των αποβλήτων από την υγειονομική περίθαλψη ισχύουν πλέον των πιο πάνω όρων και οι πιο κάτω όροι:
- i. Στον χώρο προσωρινής αποθήκευσης των αποβλήτων στους χώρους παραγωγής τους πρέπει να υπάρχει επιγραφή με τον όρο «Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα» καθώς επίσης και το διεθνές σύμβολο του βιολογικού, επικίνδυνου ή και τοξικού.
  - ii. Τα επικίνδυνα ιατρικά απόβλητα μολυσματικού χαρακτήρα (κωδικοί 180103 βάσει του Κ.Δ.Π.157/2003) στους χώρους παραγωγής τους να αποθηκεύονται σε ψυγεία σε θερμοκρασία $\leq 5^{\circ}\text{C}$ και για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των πέντε (5) ημερών.
  - iii. Στο χώρο αποθήκευσης εντός των χώρων παραγωγής των αποβλήτων, τα απόβλητα να είναι τοποθετημένα και σε δεύτερο περιέκτη πάνω στον οποίο να υπάρχει ευδιάκριτη και ανεξίτηλη επιγραφή «Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα» και το σήμα του βιολογικού (κωδικοί 180103 βάσει του Κ.Δ.Π.157/2003) ή/και τοξικού κινδύνου (κωδικοί 180108 βάσει του Κ.Δ.Π.157/2003), ανάλογα με το αν τα απόβλητα ενέχουν βιολογικό ή τοξικό κίνδυνο. Αν τα απόβλητα ενέχουν και βιολογικό και τοξικό κίνδυνο τότε στους περιέκτες πρέπει να αναγράφονται και τα δύο σύμβολα και εν πάση περιπτώσει τα διεθνή σύμβολα που ανταποκρίνονται στον εκάστοτε κίνδυνο του περιεχόμενου αποβλήτου. Ο περιέκτης των αποβλήτων να φέρει ετικέτα με την ημερομηνία και την προέλευση των αποβλήτων.
39. Σε περίπτωση που οι περιέκτες των αποβλήτων θα τοποθετούνται στους χώρους παραγωγής από τον αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης που θα συλλέγει τα απόβλητα, να οδηγούνται στις εγκαταστάσεις του αδειοδοτημένου φορέα διαχείρισης για απολύμανση κάθε φορά που θα παραλαμβάνονται τα απόβλητα και να αντικαθίστανται πάντα με καθαρούς και απολυμασμένους περιέκτες.

40. Στους χώρους όπου θα υπάρχει κίνδυνος για διαρροή επικίνδυνων ουσιών (π.χ. χώροι με μηχανολογικό εξοπλισμό που περιέχει καύσιμα και υδραυλικά έλαια, εργαστήρια χημικών και βιολογικών ελέγχων, κλπ.), να υπάρχουν κατάλληλα για την εκάστοτε περίπτωση απορροφητικά υλικά, ώστε να μπορούν να συγκρατούνται και να συλλέγονται οι εν λόγω ουσίες σε περίπτωση διαρροής τους. Τα απορροφητικά υλικά μετά τη χρήση τους να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων.
41. Τα απορροφητικά υλικά να επιθεωρούνται σε τακτική βάση και σε περίπτωση διαπίστωσης αυξημένης προσρόφησης υγρασίας να γίνεται άμεση αντικατάστασή τους.
42. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπαίνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2009, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.
43. Οι πρώτες ύλες όπως καύσιμα, λιπαντικά, χημικές ουσίες, κλπ. να αποθηκεύονται σε κατάλληλα δοχεία και σε χώρους στους οποίους θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και οι οποίοι θα πρέπει να είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες.
44. Να γίνεται χωριστή Διαλογή στην Πηγή (ΔσΠ), εντός του κτηρίου, για τουλάχιστον τα ρεύματα αποβλήτων γυαλί, χαρτί/ χαρτόνι, PMD, βιοαπόβλητα (τροφικά υπολείμματα, πράσινα). Για το σκοπό αυτό να εγκατασταθεί εξοπλισμός (π.χ. συμπιεστής, κάδος) σε λειτουργική θέση εντός του κτηρίου για τη ΔσΠ και εκτός για τη συλλογή. Τα χωριστά διαλεγμένα ανακυκλώσιμα, να συλλέγονται από αδειοδοτημένους διαχειριστές.
45. Να υποβληθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος σχέδιο χωριστής διαλογής και συλλογής της ανάπτυξης, για όλα τα ανακυκλώσιμα και τροφικά απόβλητα (βιοαπόβλητα), πριν την έκδοση άδειας οικοδομής.
46. Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού που πιθανόν να προκύπτουν κατά τις περιόδους συντήρησης ή βλαβών, να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης βάσει του Περί Αποβλήτων Νόμου (ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος - www.moa.gov.cy/environment, στη διαδρομή Νομοθεσία/ Τομέας Διαχείρισης Αποβλήτων/ Νόμος Αρ. 185 (I)/ 2011).
47. Οι καμένοι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού και λαμπτήρες τύπου LED θα πρέπει να συλλέγονται και να τοποθετούνται σε ειδικούς κάδους που έχουν τοποθετηθεί σε σημεία πώλησης λαμπτήρων.
48. Τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια όπως λαμπτήρες, θερμαντήρες χώρου, θερμαντήρες νερού και λοιπός ηλεκτρολογικός εξοπλισμός, αυτά θα πρέπει να συνάδουν με τις απαιτήσεις του περί Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού σχεδιασμού των Συνδεδόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 και των σχετικών μέτρων εφαρμογής.
49. Τα συστήματα ψύξης και κλιματισμού που θα βρίσκονται στην εγκατάσταση, ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες του Νόμου, 46(I)/2017, περί ορισμένων φθοριούχων αερίων

(ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, περιβαλλοντική καταστροφή αερίων) καθώς και των Κ.Δ.Π. Κανονισμών 335/2018 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό).

50. Τα μηχανήματα που προκαλούν υψηλή στάθμη θορύβου (π.χ. γεννήτριες, κομπρεσόροι) να βρίσκονται σε κλειστούς και ηχομονωμένους χώρους ή να έχουν κατάλληλα ηχομονωτικά καλύμματα, και να εγκατασταθούν σε ικανοποιητική απόσταση από τις κατοικίες στα γειτονικά τεμάχια.

51. Η τοποθέτηση συμπιεστή σκυβάλων, καθώς και η χωροθέτηση των σκυβαλοδοχείων να γίνει σε συνεννόηση με τις υγειονομικές υπηρεσίες του Δήμου Έγκωμης.

52. Να φυτευτούν ψηλά δέντρα και θάμνοι περιμετρικά του τεμαχίου και στους χώρους πρασίνου, ώστε να μετριάζεται η αισθητική ρύπανση και τυχόν φωτορύπανση από την ανάπτυξη. Να προτιμώνται τα ιθαγενή και ενδημικά είδη σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Τμήματος Δασών.

53. Να εφαρμόζεται ο Κώδικας Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (ΚΔΠ 263/2007) όσον αφορά την άρδευση των χώρων πρασίνου.

54. Για ορθολογιστική διαχείριση του νερού, να περιληφθούν μέτρα όπως:

- i. Εγκατάσταση ειδικών εξαρτημάτων / συσκευών / ρυθμιστών για παρακολούθηση και ρύθμιση της κατανάλωσης του νερού.
- ii. Χρήση ρυθμιστών πίεσης νερού.
- iii. Χρήση σύγχρονων αυτόματων συστημάτων άρδευσης που να λαμβάνουν υπόψη τις συνθήκες εξάτμισης και διαπνοής.
- iv. Χρονικός προγραμματισμός άρδευσης για λιγότερη εξάτμιση και καλύτερη απορρόφηση.
- v. Εγκατάσταση αισθητήρα βροχής.
- vi. Τακτική παρακολούθηση των υδραυλικών εγκαταστάσεων για αποφυγή διαρροών.

55. Απαγορεύεται η χρήση φυτοφαρμάκων.

56. Για τη μείωση των επιπέδων φωτορύπανσης από τον εξωτερικό φωτισμό, απαιτείται ρύθμιση της έντασης φωτός, κατεύθυνση της φωτεινής δέσμης στο εσωτερικό της ανάπτυξης και κατάλληλη επιλογή του ύψους τοποθέτησης των φωτιστικών εστιών.

57. Να μελετηθούν σύγχρονα συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας. Προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα:

- i. Φωτισμός με αισθητήρες ή αυτόματους χρονοδιακόπτες σε χώρους με περιοδική χρήση, όπως διαδρόμους, χώρους υγιεινής, κοινόχρηστους χώρους κλπ. Αποφυγή αλόγιστης χρήσης ηλεκτρικού ρεύματος.
- ii. Τοποθέτηση διπλών υαλοστασίων.

- iii. Χρήση λαμπτήρων τύπου LED στον εξωτερικό και περιμετρικό φωτισμό των κτηρίων και των χώρων στάθμευσης.

58. Προτείνεται η εφαρμογή Περιβαλλοντικού Συστήματος Διαχείρισης και καταχώριση της ανάπτυξης στο Μητρώο EMAS. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος που είναι και ο Αρμόδιος Φορέας στην Κύπρο <http://www.moa.gov.cy/moa/environment>.

ΟΡΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΦΑΣΗ ΑΠΟΞΗΛΩΣΗΣ/ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

---

59. Η αποξήλωση του έργου να γίνεται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομικό πλαίσιο.

60. Ο κύριος του έργου υποχρεούται με τον τερματισμό της λειτουργίας του να διασφαλίσει ότι θα αποκαταστήσει:

- i. Κάθε ζημιά που ενδεχομένως έχει προκληθεί στο περιβάλλον από τη λειτουργία του έργου.
- ii. Το φυσικό περιβάλλον με τη διαμόρφωση και ένταξη του χώρου των εγκαταστάσεων στο περιβάλλον ώστε να επιτυγχάνεται η αναβάθμιση διατήρηση του τοπίου. Αυτό θα επιτευχθεί με την υποβολή κατάλληλων σχεδίων με την πάροδο του χρόνου προς την Περιβαλλοντική Αρχή.

61. Κατά τη διάρκεια των εργασιών αποξήλωσης να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.

Τμήμα Περιβάλλοντος

04 Νοεμβρίου 2021

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Αίτηση για Νέο υποστατικό - Πολεοδομική Άδεια
Αιτούμενη χρήση: Κέντρο Αποκατάστασης και Νοσοκομειακή Μονάδα
Αιτητής: Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου
Αρ. Αίτησης: ΛΕΥ/02074/2020
Τόπος Ανέγερσης: Αρ. Τεμ.: 2600, 5577, 6670, 6671 - Φ./Σχ.: 21 60 Ε1
Περιοχή: Δήμος Έγκωμης, Επαρχία Λευκωσίας

Η ΠΕΡΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Προκαταρκτική Σημείωση: Το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας επιφυλάσσεται να επιβάλει επιπρόσθετους όρους που αφορούν την ειδική χρήση του υποστατικού ή σε περίπτωση που εγκατασταθούν σε αυτό μηχανήματα ή άλλος εξοπλισμός.

Οι πιο κάτω όροι τίθενται από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, σύμφωνα με τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους του 1996 έως 2020 και τους σχετικούς Κανονισμούς που εκδόθηκαν με βάση τους νόμους αυτούς καθώς και τον περί Πετρελαιοειδών Νόμο (Κεφ.272) και τους Κανονισμούς που εκδόθηκαν κάτω από τον Νόμο αυτό και αφορούν τις εγκαταστάσεις υγραερίου και την αποθήκευση υγρών πετρελαιοειδών.

Οι όροι 1 - 18 αναφέρονται ειδικότερα στις διατάξεις των περί Ασφάλειας και Υγείας (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμών του 2015 (Κ.Δ.Π.410/2015) και αφορούν τις κατασκευαστικές εργασίες (αρχικές και μεταγενέστερες καθόλη τη διάρκεια της ζωής του υποστατικού / κτηριακών εγκαταστάσεων).

Οι όροι 19 - 54 αναφέρονται κυρίως στις διατάξεις των περί Ελάχιστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμών του 2002 και 2004 (Κ.Δ.Π.174/2002 και Κ.Δ.Π.494/2004) καθώς και σε άλλες σχετικές διατάξεις της Νομοθεσίας.

Η συμμόρφωση με τους πιο κάτω όρους αποτελεί υποχρέωση των ιδιοκτητών ή και των μελετητών της ανάπτυξης καθώς και των κατόχων των υποστατικών σε σχέση με την εξέταση της παρούσας αίτησης και θα ελεγχθεί τόσο κατά το στάδιο της εξέτασης τυχόν αίτησης που θα υποβάλετε για σκοπούς έκδοσης Πιστοποιητικού Έγκρισης, όσο και σε μελλοντικές επιθεωρήσεις που θα διεξάγονται από Επιθεωρητές του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας.

1. Συντονιστές Ασφάλειας και Υγείας (Α&Υ)

1.1. Συντονιστής Α&Υ Μελέτης¹

Πριν από την έκδοση της αιτούμενης άδειας (Πολεοδομικής Άδειας ή/και Άδειας Οικοδομής), να υποβληθεί στην αρμόδια αρχή έκδοσης της αιτούμενης άδειας, το συμφωνητικό έγγραφο ορισμού του Συντονιστή για τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου (Συντονιστής Α&Υ Μελέτης).

¹ Ισχύει για αναπτύξεις όπου προβλέπεται ή θα εκτελεστούν εργασίες από περισσότερους του ενός εργολάβου ή υπεργολάβου ή όπου απαιτείται εκ των Προτέρων Γνωστοποίηση.

Πριν από την έναρξη της μελέτης του έργου ορίζεται Συντονιστής A&Y Μελέτης ο οποίος θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να συντονίσει την εφαρμογή, από τους μελετητές του έργου, των αρχών πρόληψης σε θέματα ασφάλειας και υγείας στα στάδια σύλληψης, επεξεργασίας και εκπόνησης της μελέτης και να καταρτίσει ή να αναθέσει την κατάρτιση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) καθώς και την κατάρτιση και αναπροσαρμογή του Φάκελου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ). Ο Συντονιστής A&Y Μελέτης ορίζεται με **γραπτή συμφωνία** από τον κύριο του έργου ή τον μελετητή ολόκληρου του έργου, κατέχει τα απαιτούμενα προσόντα και εκτελεί τα καθήκοντα που καθορίζονται στη σχετική νομοθεσία. Σε κάθε περίπτωση ο κύριος του έργου διασφαλίζει τον ορισμό του Συντονιστή.

Ο Συντονιστής A&Y Μελέτης πρέπει να διαθέτει επαρκή μέσα και πόρους για τη διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας σε σχέση με την εκπόνηση της μελέτης, το σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και την προετοιμασία της εκτέλεσης του έργου.

1.2. Συντονιστής A&Y Εκτέλεσης¹

Πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου, πρέπει να οριστεί Συντονιστής για τα θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου (Συντονιστής A&Y Εκτέλεσης), ο οποίος θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να συντονίζει την εφαρμογή των αρχών πρόληψης και του ΣΑΥ από τους εργολάβους και υπερβολάβους καθώς και τη συνεργασία μεταξύ των εργολάβων και υπερβολάβων κατά την εκτέλεση των εργασιών. Επίσης, πρέπει να αναπροσαρμόζει το ΣΑΥ και ΦΑΥ σε συνεργασία με τον Συντονιστή Μελέτης, όπου αυτό απαιτείται.

Ο Συντονιστής A&Y Εκτέλεσης ορίζεται, με **γραπτή συμφωνία**, από τον εργολάβο ολόκληρου του έργου ή από τον κύριο του έργου, όταν δεν υπάρχει εργολάβος ολόκληρου του έργου, κατέχει τα απαιτούμενα προσόντα και εκτελεί τα καθήκοντα που καθορίζονται στους πιο πάνω Κανονισμούς. Σε κάθε περίπτωση ο κύριος του έργου διασφαλίζει τον ορισμό του Συντονιστή A&Y.

Για εργοτάξια έργων Πρώτης Τάξης, σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμων του 2001 έως 2013, πρέπει να οριστεί Συντονιστής A&Y Εκτέλεσης σε πλήρη απασχόληση.

Ο Συντονιστής A&Y Εκτέλεσης πρέπει να διαθέτει τα **απαιτούμενα μέσα και την αρμοδιότητα** για την εκτέλεση των καθηκόντων του χωρίς να επηρεάζεται από ενδεχόμενες συγκρούσεις συμφερόντων.

2. Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ)

Πριν από την έκδοση της αιτούμενης άδειας (Άδειας Οικοδομής), να υποβληθεί στην αρμόδια αρχή έκδοσης της αιτούμενης άδειας **Βεβαίωση** ότι ετοιμάστηκε το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου.

Στο στάδιο της μελέτης του έργου, πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου, **πρέπει να εκπονηθεί** κατάλληλο ΣΑΥ το οποίο αναφέρεται στις εργασίες εκτέλεσης του έργου. Το ΣΑΥ εκπονείται από τον Συντονιστή A&Y Μελέτης ή στην περίπτωση που δεν απαιτείται Συντονιστής A&Y Μελέτης από τον Μελετητή του έργου.

Το ΣΑΥ πρέπει να **αναπροσαρμόζεται** ανάλογα με την εξέλιξη των εργασιών και τις αλλαγές που επέρχονται πριν από την έναρξη και καθόλη τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών. Η

αναπροσαρμογή του ΣΑΥ γίνεται από τον Συντονιστή Α&Υ Μελέτης πριν από την έναρξη της εκτέλεσης του έργου και στη συνέχεια από τον Συντονιστή Α&Υ Εκτέλεσης, καθόλη τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών σε συνεργασία με το Συντονιστή Α&Υ Μελέτης.

Το περιεχόμενο του ΣΑΥ καθορίζεται στη σχετική νομοθεσία. Στο ΣΑΥ πρέπει να καθορίζονται, μεταξύ άλλων, με βάση τις γραπτές εκτιμήσεις των κινδύνων και λαμβανομένου υπόψη του χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης του έργου, τα ειδικά μέτρα για τις εργασίες που προγραμματίζονται ή/και αναμένονται να πραγματοποιηθούν. Τα ειδικά μέτρα περιλαμβάνουν τις μεθόδους εργασίας, τα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα και άλλες διευθετήσεις για τη διαχείριση και αντιμετώπιση των κινδύνων που ενέχονται στις διάφορες φάσεις, δραστηριότητες και θέσεις εργασίας εκτέλεσης του έργου για την προστασία των προσώπων στην εργασία ή/και άλλων προσώπων που τυχόν να επηρεαστούν. Επίσης, πρέπει να περιλαμβάνει τους κανόνες που θα εφαρμόζονται στο εργοτάξιο και τις εργασίες για τις οποίες πρέπει να υποβάλλεται ασφαλής μέθοδος εργασίας ή και να εφαρμόζεται σύστημα γραπτής άδειας εργασίας καθώς και οι διαδικασίες έγκρισης. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στους κινδύνους που προκύπτουν από την ταυτόχρονη διεξαγωγή των εργασιών.

Το ΣΑΥ δηλαδή τα απαιτούμενα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα, περιλαμβανομένων ειδικών μελετών ή τα αποτελέσματα επισκοπήσεων, των ειδικών μέτρων, καθώς και άλλων διευθετήσεων για τη διαχείριση και για την αντιμετώπιση των κινδύνων, ενσωματώνονται στη μελέτη, τα κατασκευαστικά σχέδια, τις τεχνικές προδιαγραφές προκήρυξης, τους όρους και τις απαιτήσεις των συμβολαίων ανάθεσης του έργου.

3. Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ)

Στο στάδιο της μελέτης του έργου, πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου πρέπει να καταρτιστεί ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) του έργου. Ο ΦΑΥ καταρτίζεται από τον Συντονιστή Α&Υ Μελέτης και όταν δεν απαιτείται ο ορισμός Συντονιστή Α&Υ Μελέτης από τον Μελετητή του έργου. Ο ΦΑΥ αναφέρεται στις μελλοντικές εργασίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του έργου.

Ο ΦΑΥ πρέπει να αναπροσαρμόζεται καθόλη τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών. Ο ΦΑΥ αναπροσαρμόζεται από τον Συντονιστή Α&Υ Μελέτης πριν από την έναρξη της εκτέλεσης του έργου και το Συντονιστή Α&Υ Εκτέλεσης κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών σε συνεργασία με τον Συντονιστή Μελέτης. Στις περιπτώσεις όπου δεν απαιτείται ο ορισμός Συντονιστών Α&Υ Μελέτης ή Εκτέλεσης ο ΦΑΥ αναπροσαρμόζεται από τον εργολάβο, με τη συνεργασία και την εποπτεία του Μελετητή και του Επιβλέποντα του έργου. Η τελική αναπροσαρμογή του ΦΑΥ γίνεται μετά το πέρας των εργασιών εκτέλεσης του έργου, ώστε αυτός να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου, έτσι, όπως αυτό κατασκευάστηκε.

Ο ΦΑΥ καταρτίζεται σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά του έργου και περιλαμβάνει τα πραγματικά στοιχεία του έργου όπως αυτό εκτελέστηκε. Πρέπει να περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα ενημερωμένα σχέδια του έργου όπως αυτό έχει κατασκευαστεί, πληροφορίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφάλειας και υγείας, τους προβλεπόμενους κινδύνους που έχουν σχέση με τις εργασίες τακτικής ή έκτακτης συντήρησης ή άλλες μεταγενέστερες εργασίες καθ' όλη τη μελλοντική ζωή του έργου, καθώς και τις μεθόδους εργασίας και τα διαθέσιμα μέσα για την ασφαλή εκτέλεση των εργασιών αυτών.

Ο ΦΑΥ αναπροσαρμόζεται μετά το πέρας των εργασιών και παραδίνεται στον κύριο του έργου με μέριμνα του Συντονιστή Μελέτης ή/και του Μελετητή ή/και του Επιβλέποντα του έργου, εντός τριών μηνών μετά την παράδοση του έργου προς χρήση.

4. Διευθετήσεις για συντήρηση των δομικών στοιχείων των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού

Πρέπει να προβλεφθούν επαρκείς διευθετήσεις και μέτρα, περιλαμβανομένων ασφαλών προσβάσεων και θέσεων εργασίας, καθώς και παροχής του απαραίτητου εξοπλισμού και διευκολύνσεων, για την τακτική και έκτακτη συντήρηση των δομικών στοιχείων, των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού της ανάπτυξης, περιλαμβανομένων μεταξύ άλλων της συντήρησης των όψεων, της οροφής ή/και στέγης, του καθαρισμού των υαλοπινάκων, της συντήρησης των ανελκυστήρων και των συσκευών κλιματισμού. Οι διευθετήσεις και τα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν την πρόβλεψη και εγκατάσταση καταλλήλων κλιμάκων, εξεδρών εργασίας και κιγκλιδωμάτων, την εγκατάσταση κατάλληλων αγκυρίων ή μηχανισμών στήριξης εξοπλισμού ασφαλείας, καθώς και την εγκατάσταση καταλλήλων ρευματοδοτών για την εκτέλεση των εν λόγω εργασιών.

Τα πιο πάνω μέτρα και διευθετήσεις πρέπει να ενσωματώνονται στο Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας.

5. Ασφαλής Πρόσβαση και Θέση Εργασίας στην οροφή / στέγη

Επιπρόσθετα από τη γενικότητα του πιο πάνω όρου «Διευθετήσεις για συντήρηση των δομικών στοιχείων των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού» πρέπει να προβλεφθούν επαρκείς ειδικές διευθετήσεις και ειδικά μέτρα για την ασφαλή πρόσβαση και ασφαλή θέση εργασίας στην οροφή / στέγη, για μελλοντικές επισκευές και τακτική ή έκτακτη συντήρηση των δομικών στοιχείων και του εξοπλισμού που βρίσκεται στην οροφή του κτηρίου για την αποφυγή πτώσης από ύψος.

Οι διευθετήσεις και τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν κατάλληλο κλιμακοστάσιο πρόσβασης, ή κατάλληλη κάθετη σκάλα με δακτύλιο ασφαλείας, κιγκλιδωμά ή άλλο κατάλληλο εμπόδιο στα άκρα της οροφής / στέγης, κατάλληλα οριζόντια συστήματα για προστασία έναντι πτώσης (για πρόσδεση ζώνης ασφαλείας) (roof top horizontal Lifeline Systems for Fall Arrest) ή/και κατάλληλα και επαρκή αγκύρια / σημεία πρόσδεσης ζωνών ασφαλείας / στήριξης εξεδρών εργασίας.

Τα πιο πάνω μέτρα και διευθετήσεις πρέπει να ενσωματώνονται στο Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας.

Οι ασφαλείς προσβάσεις και οι ασφαλείς θέσεις εργασίας θα πρέπει να συντηρούνται κατάλληλα για να διατηρούνται σε ικανοποιητική κατάσταση από πλευράς ασφαλείας και υγείας.

6. Προσθήκες / Μετατροπές από αρχικό σχεδιασμό

Σε κάθε περίπτωση που θα εκτελεστούν εργασίες προσθηκών ή/και μετατροπών από τον αρχικό σχεδιασμό της ανάπτυξης, θα πρέπει να αναθεωρηθούν τα αρχιτεκτονικά σχέδια καθώς και άλλα σχέδια συστημάτων και εγκαταστάσεων του κτηρίου που τυχόν τροποποιούνται, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρολογικών σχεδίων και των σχεδίων

συστημάτων κλιματισμού. Επίσης, θα πρέπει ανάλογα να αναπροσαρμοστεί κατάλληλα ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας της ανάπτυξης.

7. Ασφαλείς Μέθοδοι Εργασίας

Πρέπει να παρέχονται και να διατηρούνται Ασφαλείς Μέθοδοι Εργασίας (ΑΜΕ).

Στο στάδιο της μελέτης του έργου πρέπει να καθοριστούν και να περιληφθούν στο ΣΑΥ οι εργασίες για τις οποίες απαιτείται να καταγραφούν οι ΑΜΕ καθώς και οι διαδικασίες έγκρισής τους. Οι εργασίες αυτές καθώς και οι ΑΜΕ πρέπει να αναπροσαρμόζονται, ανάλογα με την εξέλιξη των εργασιών. Μεταξύ άλλων, πρέπει να καταγραφούν οι ΑΜΕ για τις εργασίες που ενέχουν ιδιαίτερους κίνδυνους καθώς και εργασίες που παρουσιάζουν ιδιαίτερες δυσκολίες ή άλλες ιδιαιτερότητες, όπως εργασίες σε περιορισμένους χώρους, εργασίες που αφορούν την ανέγερση προσωρινών κατασκευών, εργασίες αντιστήριξης βαθιών εκσκαφών κ.α.

Οι ΑΜΕ πρέπει να ετοιμάζονται πριν από την εκτέλεση της κάθε εργασίας και να αναθεωρούνται, ανάλογα με την εξέλιξη των εργασιών, όταν απαιτείται, με ανάλογη αναπροσαρμογή του ΣΑΥ. Σχετική πληροφόρηση και έντυπα είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ στις εκδόσεις.

Για την ετοιμασία των ΑΜΕ και έγκαιρη υποβολή τους στον Συντονιστή Α&Υ Εκτέλεσης για την αναπροσαρμογή του ΣΑΥ, μεριμνά ο κάθε εργολάβος / υπεργολάβος (εργοδότης).

Όλα τα εμπλεκόμενα και επηρεαζόμενα πρόσωπα πρέπει να ενημερώνονται για το περιεχόμενο και τον τρόπο εφαρμογής των ΑΜΕ. Κατά την εκτέλεση των εργασιών πρέπει να διασφαλίζεται συνεχής έλεγχος και επιτήρηση από αρμόδιο πρόσωπο για την εφαρμογή των ΑΜΕ.

8. Γραπτή Άδεια Εργασίας

Στο στάδιο της μελέτης του έργου πρέπει να καθορίζονται και να περιλαμβάνονται στο ΣΑΥ οι εργασίες με τις οποίες απαιτείται να εφαρμοστεί Σύστημα Γραπτής Άδειας Εργασίας (ΣΓΑΕ).

Πρέπει να καθοριστούν διαδικασίες ελέγχου από αρμόδιο πρόσωπο ώστε να διασφαλιστεί η εφαρμογή ΣΓΑΕ όπου απαιτείται περιλαμβανομένων εργασιών και πριν από την είσοδο προσώπων μέσα σε περιορισμένους χώρους, εργασιών οι οποίες θα διεξαχθούν κοντά σε ηλεκτροφόρα καλώδια καθώς και εργασίες με αμιαντούχα υλικά ή άλλα επικίνδυνα ή εύφλεκτα υλικά.

9. Εναέρια και υπόγεια δίκτυα παροχής υπηρεσιών

9.1. Πρέπει να συλλέγονται πληροφορίες και να εντοπίζονται τυχών υφιστάμενα εναέρια ή υπόγεια δίκτυα παροχής υπηρεσιών (ηλεκτροδότησης, τηλεπικοινωνιών, νερού, αποχετεύσεων κ.λπ.) και να αποτυπώνονται στα αρχιτεκτονικά σχέδια.

9.2. Να γίνεται διαβούλευση με όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες και να καθορίζονται μέτρα για την αποφυγή ή αντιμετώπιση των προβλεπτών κινδύνων από τα υφιστάμενα εναέρια ή υπόγεια δίκτυα υπηρεσιών.

- 9.3. Όλες οι διαθέσιμες πληροφορίες για τα υφιστάμενα εναέρια ή υπόγεια δίκτυα καθώς και τα μέτρα για την αποφυγή ή αντιμετώπιση των κινδύνων που αναμένεται να δημιουργηθούν από τα δίκτυα αυτά να **περιλαμβάνονται στο ΣΑΥ**.

10. Χωροταξικό σχέδιο

Πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου πρέπει να ετοιμαστεί χωροταξικό σχέδιο του χώρου του εργοταξίου στο οποίο καθορίζονται και περιγράφονται, μεταξύ άλλων, τα όρια περιφραξης του χώρου του εργοταξίου περιλαμβανομένου του χώρου αποθήκευσης των υλικών και του εξοπλισμού, οι οδοί κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων, οι χώροι αποθήκευσης των υλικών, του εξοπλισμού και των άχρηστων υλικών, οι χώροι των γραφείων του εργοταξίου, οι είσοδοι και έξοδοι του εργοταξίου, οι θέσεις εγκατάστασης των γερανών, οι θέσεις εγκατάστασης των ικριωμάτων, οι χώροι υγιεινής, καθαρισμού, αποδυτηρίων και λήψης γευμάτων για τους εργαζόμενους.

11. Είσοδος – έξοδος και περίφραξη του εργοταξίου

Πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου, ο χώρος του εργοταξίου πρέπει να απομονώνεται, περιλαμβανομένων και των βοηθητικών χώρων αποθήκευσης υλικών και εξοπλισμού, μέσω κατάλληλης περίφραξης επαρκούς αντοχής και ύψους ή μέσω άλλων αποτελεσματικών μέσων για την αποτροπή εισόδου σε αυτό προσωπικού χωρίς σχετική άδεια ή εξουσία. Η περίφραξη πρέπει να έχει ευκρινή και εμφανή σήμανση.

Η περίφραξη του εργοταξίου πρέπει να έχει ικανοποιητικό ύψος, τουλάχιστον 1.80 m, εκτός αν τεκμηριώνεται με βάση τη γραπτή εκτίμηση του κινδύνου, ότι λόγω της φύσης των εργασιών, τη θέση και τις συνθήκες του εργοταξίου μικρότερο ύψος περίφραξης, είναι ικανοποιητικό και επαρκές καθώς και ευκρινή και εμφανή σήμανση.

Στις περιπτώσεις εργοταξίων σε οδικές αρτηρίες που είναι ανοιχτές στην κυκλοφορία, πρέπει, σε συνεργασία με την Αστυνομία ή/και άλλες αρμόδιες υπηρεσίες, να τοποθετούνται κατάλληλα και επαρκή συστήματα αναχαίτισης, όπως στηθαία ασφαλείας ή άλλα ισοδύναμα μέτρα με ανάλογη ρύθμιση του ορίου ταχύτητας για την αποτροπή του κινδύνου για τα πρόσωπα που βρίσκονται στον χώρο του εργοταξίου.

Οι προδιαγραφές της περίφραξης και των συστημάτων αναχαίτισης (όπου εφαρμόζεται) πρέπει να καθοριστούν στο ΣΑΥ.

12. Εγκατάσταση και Χρήση Ικριωμάτων

Σε περίπτωση όπου στο εργοτάξιο εγκατασταθούν ικριώματα, οι θέσεις εγκατάστασης των ικριωμάτων πρέπει να **καθορίζονται στο χωροταξικό σχέδιο** του εργοταξίου.

Τα ικριώματα πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται, να ανεγείρονται και να συντηρούνται έτσι ώστε να μην μπορούν να καταρρεύσουν ή να μετατοπισθούν τυχαία.

Θα πρέπει να είναι διαθέσιμο στο εργοτάξιο το **Σχέδιο διαμόρφωσης και οι οδηγίες συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης** του κατασκευαστή στην περίπτωση που τα ικριώματα είναι κατασκευασμένα σύμφωνα με τα Κυπριακά ή άλλα ισοδύναμα πρότυπα. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να υπάρχει διαθέσιμη σχετική μελέτη με τους υπολογισμούς αντοχής και ευστάθειας από αρμόδιο αδειούχο Πολιτικό Μηχανικό και το Σχέδιο

διαμόρφωσης και οι οδηγίες συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης με βάση την εν λόγω μελέτη.

13. Εγκατάσταση και Χρήση Γερανών

Σε περίπτωση όπου στο εργοτάξιο εγκατασταθεί/ούν ή χρησιμοποιηθεί/ούν γερανός/οί, η θέση εγκατάστασης των γερανών πρέπει να καθορίζεται στο χωροταξικό σχέδιο με βάση τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων και λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τα προς ανύψωση και διακίνηση φορτία, τους πιθανούς κινδύνους πρόσκρουσης ή πτώσης φορτίων σε πρόσωπα στην εργασία ή σε άλλα πρόσωπα εκτός εργοταξίου, ή σε άλλο εξοπλισμό ή εγκατάσταση του εργοταξίου ή γειτονικά υποστατικά ή κατασκευές. Σε περίπτωση εγκατάστασης και ταυτόχρονης χρήσης πέραν του ενός γερανού στον χώρο του εργοταξίου πρέπει να ετοιμαστεί ειδικό σχέδιο λειτουργίας και χρήσης των γερανών ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος σύγκρουσης και να αναπροσαρμοστεί ανάλογα το πρόγραμμα εργασιών και το ΣΑΥ.

Πριν από την εγκατάσταση του κάθε γερανού πρέπει να ετοιμαστεί στατική μελέτη για τη βάση στήριξής του σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.

Πριν από την αρχική χρήση κάθε γερανού πρέπει αυτός να υποβάλλεται σε επιθεώρηση από αρμόδιο Επιθεωρητή του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας και να εξασφαλίζεται Έκθεση Ελέγχου.

14. Προσωρινές κατασκευές

Πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου πρέπει να ετοιμάζονται οι απαιτούμενοι στατικοί υπολογισμοί, τα κατασκευαστικά σχέδια και η μεθοδολογία ανέγερσης προσωρινών κατασκευών για σκοπούς εκτέλεσης των εργασιών του εργοταξίου.

Οι διαδικασίες έγκρισης των προσωρινών κατασκευών πρέπει να καθορίζονται στο ΣΑΥ.

15. Εκ των Προτέρων Γνωστοποίηση Εργοταξίου²

Δεκατέσσερις (14) ημέρες πριν από την έναρξη των εργασιών θα πρέπει να διαβιβαστεί στο αρμόδιο Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας η «εκ των Προτέρων Γνωστοποίηση Εργοταξίου», όπου αυτό εφαρμόζεται. Το σχετικό έντυπο είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ και στα Επαρχιακά Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας σε έντυπη μορφή. Η «εκ των Προτέρων Γνωστοποίηση Εργοταξίου» θα πρέπει να συνοδεύεται με τα πιο κάτω έγγραφα³:

- 15.1. Υπογραμμένη Δήλωση από τον κύριο του έργου, τον επιβλέποντα και τον εργολάβο του έργου ότι έχουν ενημερωθεί για τις υποχρεώσεις τους όπως προβλέπει η σχετική νομοθεσία.

² (α) Για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που υπερβαίνει τις τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα απασχολούνται ταυτόχρονα περισσότερα από είκοσι (20) πρόσωπα στην εργασία ή όταν ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα πεντακόσια (500) ημερομίσθια. (β) Για εργοτάξιο στο οποίο θα εκτελεστούν εργασίες κατεδάφισης ή/και διάλυσης ή/και αποσυναρμολόγησης κατασκευής με όγκο μεγαλύτερο από πεντακόσια (500) κυβικά μέτρα ή εμβαδόν μεγαλύτερο από διακόσια (200) τετραγωνικά μέτρα. Το έντυπο της Γνωστοποίησης είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ.

³ Δείγματα των εγγράφων αυτών είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ΤΕΕ.

- 15.2. Συμφωνητικό έγγραφο⁴ ορισμού του Συντονιστή Α&Υ Μελέτης⁵ και του Συντονιστή Α&Υ Εκτέλεσης⁶ και γραπτή αποδοχή του διορισμού εκ μέρους τους.
- 15.3. Υπογραμμένη δήλωση από το Συντονιστή Α&Υ Μελέτης ότι εκπόνησε το ΣΑΥ ή/και ανάθεσε την εκπόνηση του, στην οποία αναφέρεται το όνομα του προσώπου στο οποίο ανάθεσε την εκπόνηση του ΣΑΥ, όπου αυτό εφαρμόζεται.

16. Ανάρτηση Πινακίδας

Πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου και καθόλη τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών πρέπει να τοποθετηθεί ή να αναρτηθεί πινακίδα σε περίοπτο σημείο του εργοταξίου, στην οποία να αναγράφονται τα ονόματα και τα στοιχεία επικοινωνίας των Συντονιστών Α&Υ Μελέτης και Εκτέλεσης.

17. Μέτρα προστασίας από σκόνη

Πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα και επαρκή προληπτικά και προστατευτικά μέτρα για καταστολή της σκόνης, ώστε τα πρόσωπα στην εργασία αλλά και τρίτα πρόσωπα να μην εκτίθενται σε κίνδυνο.

18. Εκσκαφές

Στις περιπτώσεις όπου οι εργασίες του εργοταξίου περιλαμβάνουν βαθιές εκσκαφές θα πρέπει να καθορίζονται με βάση τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων, μεταξύ άλλων, το σύστημα / η μέθοδος αντιστήριξης των πρανών της εκσκαφής λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά του εδάφους και τη γεωτεχνική μελέτη της περιοχής, τα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα για την αποτροπή πτώσεων προσώπων και αντικειμένων μέσα στην εκσκαφή και την προστασία γειτονικών κτηρίων ή άλλων κατασκευών που τυχόν επηρεάζονται καθώς και τα μέσα ή/και ο εξοπλισμός πρόσβασης / διακίνησης των προσώπων μέσα στην εκσκαφή και εξόδου από την εκσκαφή.

19. Γραπτή Εκτίμηση των Κινδύνων

Πριν από την έναρξη της λειτουργίας του υποστατικού πρέπει να είναι διαθέσιμη στο υποστατικό Γραπτή Εκτίμηση των Κινδύνων (ΓΕΚ) που σχετίζονται με όλες τις διεργασίες και άλλες δραστηριότητες του υποστατικού σας με βάση την οποία να καθορίζονται τα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την προστασία εργοδοτούμενων ή και άλλων προσώπων που επηρεάζονται.

Πρέπει να καθορίζονται με βάση τη γραπτή εκτίμηση για όλους τους κινδύνους από όλες τις δραστηριότητές σας, τα απαιτούμενα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα ανά θέση εργασίας και ανά δραστηριότητα (μηχανήματα / εξοπλισμό / ουσίες / υποστατικά /

4 Στην περίπτωση που ορίζονται νομικά πρόσωπα ως συντονιστές, πρέπει να καθορίζονται στη γραπτή συμφωνία τα φυσικά πρόσωπα στα οποία ανατίθενται τα καθήκοντα των συντονιστών.

5 Συντονιστής Α&Υ Μελέτης: Συντονιστής(ές) για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών 4 και 8.

6 Συντονιστής Α&Υ Εκτέλεσης: Συντονιστής(ές) για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών 4 και 9.

εγκαταστάσεις / διεργασίες). Στη γραπτή εκτίμηση κινδύνων πρέπει να περιλαμβάνονται οι πηγές κινδύνου, τα πρόσωπα που επηρεάζονται (π.χ. χειριστές, συντηρητές, προσωπικό καθαρισμού, επισκέπτες), τα μέτρα που ήδη έχουν ληφθεί και τα πρόσθετα μέτρα (οργανωτικά και τεχνικά) που πρέπει να ληφθούν καθώς και τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή των μέτρων αυτών. Στα μέτρα αυτά πρέπει να περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η παροχή εκπαίδευσης, η εγκατάσταση εξοπλισμού, οι μέθοδοι εργασίας καθώς και το υλικό ή ο εξοπλισμός προστασίας που πρέπει να χρησιμοποιηθεί. Η εφαρμογή των μέτρων πρέπει να διασφαλίζεται μέσω διαδικασιών ή/και σχεδίου δράσης που καθορίζεται στο σύστημα διαχείρισης των κινδύνων.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τη διαχείριση των θεμάτων ασφάλειας και υγείας στον χώρο εργασίας, η απαίτηση για ετοιμασία ΓΕΚ εφαρμόζεται σε όλα τα υποστατικά ανεξάρτητα του μεγέθους του υποστατικού ή του αριθμού των εργοδοτούμενων που εργοδοτούνται σε αυτά. Επίσης, επιβάλλεται η ύπαρξη και διάθεση της ΓΕΚ ακόμη και από τα αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα.

20. Μέσα διαφυγής

20.1. Κάθε χώρος εργασίας πρέπει να διαθέτει επαρκή και κατάλληλα μέσα διαφυγής (διαδρόμους, διόδους, οδούς και εξόδους) με την κατάλληλη σήμανση (πινακίδες) τα οποία θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν, σε περίπτωση κινδύνου, ή άλλου επείγοντος περιστατικού, για την ασφαλή διαφυγή των εργαζομένων ή και άλλων προσώπων, χωρίς τα διαφεύγοντα πρόσωπα να εκτίθενται σε κίνδυνο. Θα πρέπει για τον σκοπό αυτό να διαφανεί, μέσα από την εκτίμηση των κινδύνων, κατά πόσο τα υφιστάμενα μέσα διαφυγής είναι ικανοποιητικά ή είναι αναγκαία η κατασκευή επιπρόσθετων οδών, διόδων, διαδρόμων, θυρών διαφυγής ή και επιπρόσθετων κλιμακοστασίων. Επιπρόσθετα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ειδικοί όροι της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου.

20.2. Στις περιπτώσεις όπου προβλέπονται κυκλικές ή ελικοειδείς σκάλες, οι οποίες αναμένεται θα χρησιμοποιούνται και ως μέσα διαφυγής από χώρο εργασίας, για να θεωρηθούν κατάλληλες και επαρκείς πρέπει τα σκαλοπάτια τους να έχουν:

- (α) ελάχιστο μήκος 1,05 μέτρα,
- (β) ελάχιστο πλάτος 31 εκατοστά στην εξωτερική τους πλευρά και
- (γ) ελάχιστο πλάτος 14 εκατοστά στην εσωτερική τους πλευρά, σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου και όπως αυτές εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

21. Θύρες κινδύνου

Οι θύρες κινδύνου που οδηγούν έξω από το κτήριο, πρέπει να ανοίγουν προς την κατεύθυνση της εξόδου (διαφυγής). Συστήνεται όπως οι θύρες κινδύνου εφοδιαστούν με σύρτη πανικού ή με άλλο σύστημα / μηχανισμό που να επιτρέπει το εύκολο και άμεσο άνοιγμά τους από την εσωτερική πλευρά του κτηρίου. Οι θύρες κινδύνου πρέπει να είναι εφοδιασμένες με κατάλληλες πινακίδες. Οι συρόμενες και οι περιστρεφόμενες θύρες που προορίζονται ειδικά για θύρες κινδύνου απαγορεύονται.

22. Υλικά κατασκευής δαπέδων

Τα δάπεδα σε όλους τους χώρους εργασίας να κατασκευαστούν από κατάλληλα, αντλιοθητικά και μη υδροπερατά υλικά, ικανοποιητικής αντοχής που να έχουν ομαλή επιφάνεια.

23. Διαφανή τοιχώματα

Τα διαφανή τοιχώματα και ιδιαίτερα τα εντελώς υαλωτά τοιχώματα, εφόσον βρίσκονται μέσα σε χώρους ή κοντά σε θέσεις εργασίας και σε διαδρόμους κυκλοφορίας, να επισημανθούν ευκρινώς και να είναι κατασκευασμένα από υλικά ασφαλείας ή να χωρίζονται κατάλληλα από τις εν λόγω θέσεις εργασίας και τους διαδρόμους κυκλοφορίας.

24. Πυράντοχα και ικανοποιητικής αντοχής υλικά κατασκευής

Τα υλικά κατασκευής όλων των τοίχων, δαπέδων, σκαλών, παταριών, οροφών και εσωτερικών διαχωρισμών πρέπει να είναι πυράντοχα και ικανοποιητικής αντοχής. Η χρήση υλικών όπως σπτόπλινθων (τούβλων) / τσιμεντοσανίδων / γυψοσανίδων είναι προτιμητέα.

25. Εσωτερικές επιφάνειες

Οι εσωτερικές επιφάνειες των τοίχων και διαχωριστικών να επικαλυφθούν με κατάλληλα επιχρίσματα, έτσι ώστε να είναι λείες για να επιτρέπεται ο καθαρισμός ή και το βάψιμό τους.

26. Επιτρεπόμενο Ύψος

Το χαμηλότερο σημείο της οροφής δωματίου που χρησιμοποιείται ως χώρος εργασίας, δεν πρέπει να ευρίσκεται από το δάπεδο ή το πάτωμα σε ύψος μικρότερο από 2,60 μέτρα.

27. Διάδρομοι κυκλοφορίας

Οι διάδρομοι και τα κλιμακοστάσια πρέπει να έχουν ικανοποιητικό πλάτος που να επιτρέπει τη διακίνηση προσώπων και υλικών. Οι διάδρομοι πρέπει να έχουν ικανοποιητικό πλάτος που να επιτρέπει ανάλογα με την περίπτωση τη διακίνηση τροχοφόρων, ατόμων και υλικών. Συστήνεται όπως οι διάδρομοι και τα κλιμακοστάσια έχουν ελεύθερο πλάτος τουλάχιστον 1,10m.

28. Κλιμακοστάσια

Πρέπει να τοποθετηθεί κατάλληλο κιγκλιδώμα, καθαρού ύψους τουλάχιστον 1,10m με χειρολισθήρα, σε κάθε ανοικτή πλευρά του κάθε κλιμακοστασίου. Στην περίπτωση που στα κιγκλιδώματα υπάρχουν ανοίγματα που επιτρέπουν την πτώση προσώπων διαμέσου αυτών πρέπει να τοποθετείται ενδιάμεσα προστατευτική ράβδος ή άλλο εμπόδιο.

Τα κλιμακοστάσια πρέπει να φέρουν κατάλληλους χειρολισθήρες σε κάθε πλευρά.

29. Προστασία από πτώση

Πρέπει να τοποθετηθεί κατάλληλο προπέτασμα ή άλλη ισοδύναμη διάταξη προστασίας έναντι πτώσης, σε ανοίγματα δαπέδων, οριζόντιων ή κεκλιμένων επιφανειών, τοίχων και γενικά κατακόρυφων επιφανειών (π.χ. εσωτερικά ή εξωτερικά παράθυρα, εσωτερικές ή εξωτερικές βεράντες, οροφές κτηρίου (περιμετρικά ή εσωτερικά)), όπου υπάρχει κίνδυνος πτώσης προσώπων από ύψος μεγαλύτερο από 2,00m. Το προστατευτικό προπέτασμα ή άλλη διάταξη προστασίας που αναφέρεται πιο πάνω πρέπει να έχει ύψος τουλάχιστο 1,10m από το δάπεδο και όπου χρειάζεται να τοποθετείται ενδιάμεση προστατευτική ράβδος ή άλλο εμπόδιο, ώστε να μην δημιουργούνται ανοίγματα που να επιτρέπουν την πτώση προσώπων διαμέσου αυτών.

30. Θέσεις εργασίας σε ύψος

Θα πρέπει να προβλεφθούν ασφαλή και κατάλληλα μέσα πρόσβασης στις θέσεις εργασίας οι οποίες βρίσκονται σε ύψος, λαμβάνοντας υπόψη τη συχνότητα πρόσβασης, όπως σταθερές κλίμακες με κιγκλιδώματα ή/και ανελκυστήρες, καθώς επίσης και κατάλληλα αγκύρια ή/και άλλες διατάξεις για τη χρήση εξοπλισμού διάσωσης σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

31. Αερισμός-Εξαερισμός

Πρέπει να διασφαλίζεται ικανοποιητικός αερισμός με φυσικά ή τεχνητά μέσα εξαερισμού σε κάθε χώρο του υποστατικού. Στους κλειστούς χώρους εργασίας (π.χ. γραφεία, αποθήκες, χώρους υγειονομικών διευκολύνσεων κ.λπ.) πρέπει να υπάρχει επαρκής νωπός αέρας. Στον συνημμένο Πίνακα 1 καθορίζεται ο ελάχιστος αριθμός αλλαγών αέρος ανά ώρα ανάλογα με τον τύπο του χώρου εργασίας. Όπου ο καθοριζόμενος αριθμός αλλαγών αέρος ανά ώρα δεν μπορεί να επιτευχθεί με φυσικό αερισμό, πρέπει να χρησιμοποιούνται τεχνητά μέσα ή συστήματα. Στους χώρους εργασίας όπου ο αερισμός γίνεται μόνο με φυσικά μέσα πρέπει να υπάρχουν θύρες ή παράθυρα που να ανοίγουν κατευθείαν στο ύπαιθρο. Οι θύρες και τα παράθυρα πρέπει να έχουν εμβαδό όχι μικρότερο από το ένα δέκατο (1/10) του εμβαδού του χώρου εργασίας και να είναι έτσι κατασκευασμένα που να ανοίγουν τουλάχιστον κατά το μισό εμβαδό τους.

32. Τοπικά συστήματα συλλογής και απομάκρυνσης αναθυμιάσεων, σκόνης, αιωρούμενων μικροσωματιδίων

Πρέπει να εγκατασταθούν, όπου χρειάζεται, κατάλληλα τοπικά συστήματα τεχνητού εξαερισμού για τη συλλογή και απομάκρυνση, εκτός του χώρου εργασίας, της σκόνης και των επικινδύνων ή οχληρών αναθυμιάσεων που πιθανόν να παράγονται στις διάφορες διεργασίες.

33. Θερμοκρασία

Η θερμοκρασία στους χώρους εργασίας να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού κατά τον χρόνο εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις εφαρμοζόμενες μεθόδους εργασίας και τη σωματική προσπάθεια που καταβάλλουν οι εργοδοτούμενοι. Ο συνημμένος

Πίνακας 2 καθορίζει τα ανώτατα όρια ασφαλούς έκθεσης σε θερμότητα καθώς επίσης και τα όρια ανέσεως του ανθρώπινου οργανισμού (Διορθωμένη Ενεργό Θερμοκρασία). Ως εκ τούτου πρέπει να ληφθεί πρόνοια για την εγκατάσταση όπου χρειάζεται συστημάτων κλιματισμού (θέρμανσης, ή και ψύξης). Επίσης, μπορεί να ληφθούν μέτρα θερμομόνωσης του κτηρίου (π.χ. να γίνει επαρκής θερμομόνωση του εσωτερικού της οροφής με τη χρήση κατάλληλων πυράντοχων θερμομονωτικών υλικών) ή και άλλα κατάλληλα μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται ότι η διορθωμένη ενεργός θερμοκρασία στον χώρο εργασίας βρίσκεται μέσα στα όρια ανέσεως.

34. Επαρκής φωτισμός

Στους χώρους εργασίας και διακίνησης προσώπων να εξασφαλίζεται και να διατηρείται επαρκής και κατάλληλος φωτισμός, είτε φυσικός είτε τεχνητός. Ειδικότερα ο τεχνητός φωτισμός πρέπει να είναι ανάλογος με το είδος και τη φύση της εργασίας, να ελαχιστοποιεί τη θάμβωση, να μη δημιουργεί υπερβολικές αντιθέσεις και εναλλαγές φωτεινότητας, να διαχέεται, κατευθύνεται και κατανέμεται σωστά. Στον συνημμένο **Πίνακα 3**, καθορίζεται η ελάχιστη ένταση φωτισμού σε Lux μετρούμενη στο οριζόντιο επίπεδο το ευρισκόμενο ένα μέτρο υπεράνω του εδάφους ή του δαπέδου, ανάλογα με τον τύπο του χώρου εργασίας.

35. Εφεδρικός φωτισμός

Σε όλα τα σημεία εξόδου διαφυγής καθώς και σ' άλλα κεντρικά σημεία των χώρων εργασίας, στα οποία ενδέχεται να βρίσκονται πρόσωπα τα οποία δεν θα έχουν ικανοποιητικό φωτισμό σε περίπτωση διακοπής της ηλεκτρικής ενέργειας, πρέπει να τοποθετούνται συστήματα εφεδρικού φωτισμού έκτακτης ανάγκης, έτσι ώστε όλα τα πρόσωπα που βρίσκονται στα κτήριο να δύνανται να εγκαταλείψουν με ασφαλή τρόπο αυτά σε περίπτωση διακοπής της ηλεκτρικής ενέργειας. Στις διόδους και εξόδους κινδύνου, τόσο εντός των χώρων εργασίας όσο και στη διαδρομή από τους χώρους εργασίας διαμέσου των κλιμακοστασίων προς το ισόγειο των κτηρίου καθώς και στους χώρους στάθμευσης, να εγκατασταθεί εφεδρικός φωτισμός ικανοποιητικής έντασης ίσης ή μεγαλύτερης από 1 lux. Στους χώρους εργασίας υψηλού κινδύνου, πρέπει να εγκατασταθεί εφεδρικός φωτισμός ικανοποιητικής έντασης ίσης ή μεγαλύτερης από 15 lux ή 10% της έντασης του κανονικού (ανάλογα με την εκτελούμενη εργασία) φωτισμού.

36. Διευκολύνσεις

Οι ακόλουθοι όροι αφορούν τις διευκολύνσεις (υγειονομικές, καθαρισμού, αποδυτηρίων και λήψης γευμάτων), οι οποίες πρέπει να παρέχονται, για χρήση από τα πρόσωπα στην εργασία.

36.1. Υγειονομικές Διευκολύνσεις

- 36.1.1. Στην περίπτωση που θα εργοδοτηθούν άνδρες και γυναίκες τότε πρέπει να κατασκευαστούν χωριστές υγειονομικές διευκολύνσεις για κάθε φύλο.
- 36.1.2. Οι χώροι των υγειονομικών διευκολύνσεων πρέπει να έχουν κατάλληλη σήμανση, για κάθε φύλο.

- 36.1.3. Οι χώροι των υγειονομικών διευκολύνσεων πρέπει να απομονωθούν από τους υπόλοιπους χώρους μέσω προθαλάμων και θυρών.
- 36.1.4. Οι χώροι των υγειονομικών διευκολύνσεων πρέπει να εφοδιασθούν ανάλογα με το φύλο με ικανοποιητικό αριθμό αποχωρητηρίων και ουρητηρίων, που θα έχουν τα κατάλληλα διαχωριστικά παραπετάσματα τα οποία θα τα καθιστούν αθέατα και ατομικά. Οι διευκολύνσεις, ανάλογα με τον αριθμό των προσώπων στην εργασία καθορίζονται στον συνημμένο **Πίνακα 4**.
- 36.1.5. Όλοι οι θαλαμίσκοι των αποχωρητηρίων πρέπει να έχουν θύρες εφοδιασμένες με σύστημα αυτόματης επαναφοράς και παράθυρα που να ανοίγουν απευθείας προς το ύπαιθρο για επαρκή εξαερισμό, τουλάχιστον πέντε εναλλαγών αέρα την ώρα. Σε περίπτωση που είναι πρακτικώς αδύνατον να διασφαλίζεται φυσικός εξαερισμός με παράθυρα πρέπει να επιτυγχάνεται ο απαιτούμενος στον **Πίνακα 1** αριθμός εναλλαγών αέρα με τεχνητό εξαερισμό.
- 36.1.6. Απαγορεύεται η απευθείας επικοινωνία των χώρων υγειονομικών διευκολύνσεων με οποιαδήποτε αίθουσα εργασίας. Η επικοινωνία αυτή πρέπει να γίνεται μέσω προθαλάμων, διαδρόμων ή παραπετασμάτων.

36.2. Διευκολύνσεις καθαρισμού

- 36.2.1. Πρέπει να κατασκευαστούν κατάλληλοι χώροι καθαρισμού, των εργαζομένων, χωριστά για κάθε φύλο.
- 36.2.2. Στους χώρους καθαρισμού των εργαζομένων πρέπει να τοποθετηθεί και ικανοποιητικός αριθμός νιπτήρων, σύμφωνα με τον συνημμένο **Πίνακα 5**, για τους εργοδοτούμενους που διακόπτουν την εργασία τους ταυτόχρονα, εκτός των θαλαμίσκων των αποχωρητηρίων.
- 36.2.3. Σε περίπτωση που επιβάλλεται από το είδος της δραστηριότητας ή από την υγιεινή (όπως έκθεση σε υψηλές θερμοκρασίες ή μόλυνση του δέρματος από επικίνδυνες, ερεθιστικές ή ρυπαντικές ουσίες) πρέπει να υπάρχουν κατάλληλα ντους με τρεχούμενο ζεστό και κρύο νερό απομονωμένα από τους υπόλοιπους χώρους των διευκολύνσεων καθαρισμού μέσω θυρών ή παραπετασμάτων. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να διατίθεται κατ' ελάχιστο ένα ντους ανά έξι εργαζόμενους που διακόπτουν ταυτόχρονα την εργασία τους.
- 36.2.4. Τα ντους πρέπει να απομονωθούν από τους υπόλοιπους χώρους των διευκολύνσεων καθαρισμού μέσω θυρών ή παραπετασμάτων.
- 36.2.5. Τα ντους και οι νιπτήρες πρέπει να εφοδιασθούν με ζεστό και κρύο νερό.

36.3. Αποδυτήρια

- 36.3.1. Όπου οι εργοδοτούμενοι πρέπει να φορούν ειδικά ρούχα εργασίας να τίθενται στη διάθεση των εργοδοτούμενων ξεχωριστά αποδυτήρια για άντρες και

γυναίκες. Τα αποδυτήρια πρέπει να είναι κοντά στον χώρο διευκολύνσεων καθαρισμού, να είναι εφοδιασμένα με καθίσματα και να διαθέτουν ατομικές ιματιοθήκες, χωρητικότητας τουλάχιστον 0,25m³ η κάθε μια και να είναι επαρκώς αεριζόμενες.

36.4. Χώρος γευμάτων

- 36.4.1. Όπου λόγω της φύσης της εργασίας που εκτελείται ή των ουσιών που χρησιμοποιούνται η λήψη γευμάτων ή η κατανάλωση τροφής εντός του χώρου εργασίας είναι επικίνδυνη για την υγεία των εργοδοτούμενων, πρέπει να διαμορφωθεί κατάλληλος χώρος λήψης γευμάτων. Στον χώρο λήψης γευμάτων να τοποθετηθούν τραπέζια με καθίσματα και νεροχύτης εφοδιασμένος με πόσιμο νερό, για τις ανάγκες όλων των προσώπων στην εργασία.

37. Ηλεκτρική εγκατάσταση

- 37.1. Η ηλεκτρική εγκατάσταση πρέπει να εκτελεστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας Έκδοσης του Βρετανικού Προτύπου BS7671, τους σχετικούς Κώδικες Πρακτικής για εναέρια ηλεκτρικά δίκτυα χαμηλής τάσης, τους Κυπριακούς Νόμους (Κεφ. 170 – 171) και Κανονισμούς για τον Ηλεκτρισμό (οι περί Ηλεκτρισμού Κανονισμοί του 1941 μέχρι 2004) και τους Γενικούς Όρους Παροχής Ηλεκτρικής Ενέργειας της ΑΗΚ για τον Ηλεκτρισμό. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει:
- 37.2. Να διασφαλιστεί ότι στο κτήριο θα υπάρχουν αναθεωρημένα ηλεκτρολογικά σχέδια της ηλεκτρικής εγκατάστασης όπως αυτή εγκρίθηκε από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (κατόψεις με συστήματα φωτισμού και μικρής ισχύος καθώς επίσης και ηλεκτρικά διαγράμματα του κάθε πίνακα διανομής του κτηρίου).
- 37.3. Να τοποθετηθούν κατάλληλες σημάνσεις των ταυτοτήτων των ηλεκτρικών κυκλωμάτων των ηλεκτρικών διακοπών της εγκατάστασης (στην οποία να αναγράφεται ο εξοπλισμός ή το μέρος της εγκατάστασης το οποίο τροφοδοτούν) και του εξοπλισμού εργασίας (μηχανημάτων, εξοπλισμών κ.λπ.)
- 37.4. Τα ηλεκτρικά κυκλώματα που τροφοδοτούν φορητές ή κινητές συσκευές ή φορητό ή κινητό εξοπλισμό εργασίας μέσω ρευματοδοτών 13Α πρέπει να είναι εφοδιασμένα με αυτόματους διακόπτες διαρροής (Residual Current Devices RCDs) αμπερομετρικού τύπου ψηλής ευαισθησίας, τουλάχιστον 30mA ή και μικρότερης ή με άλλες κατάλληλες συσκευές, για προστασία των εργοδοτούμενων ή και άλλων προσώπων από ηλεκτροπληξία.

Σε περίπτωση που η ηλεκτρολογική εγκατάσταση είναι σχεδιασμένη και κατασκευασμένη με άλλα συστήματα ή/και συσκευές προστασίας των προσώπων από άμεση ή έμμεση επαφή με τον ηλεκτρισμό τότε θα πρέπει να υποβληθεί στο αρμόδιο Επαρχιακό Γραφείο Επιθεώρησης Εργασίας σχετική βεβαίωση από αδειούχο ηλεκτρολόγο μελετητή που να βεβαιώνει, αφού μελετήσει και ελέγξει την εγκατάσταση ότι, τα συστήματα ή/και συσκευές αυτές παρέχουν το ίδιο επίπεδο προστασίας με αυτό που παρέχουν οι αυτόματοι αμπερομετρικοί διακόπτες διαρροής ψηλής ευαισθησίας.

38. Γεννήτρια

Σε περίπτωση που θα τοποθετηθεί γεννήτρια για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, πρέπει αυτή να εγκατασταθεί αφού πρώτα εξασφαλισθούν όλες οι απαιτούμενες άδειες από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Ανεξάρτητα από τις άδειες αυτές η γεννήτρια και όλη η ηλεκτρική εγκατάσταση του υποστατικού πρέπει να γειωθούν αποτελεσματικά και να ληφθούν συμπληρωματικά μέτρα προστασίας των εργαζομένων σε περίπτωση διαρροής ηλεκτρικού ρεύματος με την τοποθέτηση αυτόματου διακόπτη διαρροής (Residual Current Device) ευαισθησίας 30mA ή και μικρότερης.

39. Εξοπλισμός κατάσβεσης πυρκαγιάς

Οι χώροι εργασίας να εφοδιαστούν με επαρκή και κατάλληλο εξοπλισμό κατάσβεσης της πυρκαγιάς ο οποίος να περιλαμβάνει οπωσδήποτε και φορητούς πυροσβεστήρες. Για τον αριθμό και το είδος του πυροσβεστικού εξοπλισμού που χρειάζεται θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ειδικοί όροι της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου. Ο εξοπλισμός αυτός πρέπει να είναι ευπρόσιτος, ευδιάκριτος και να υποδεικνύεται με κατάλληλη σήμανση.

40. Σύστημα συναγερμού

Ανάλογα με τις διαστάσεις, τη χρήση των κτηρίου, τον υπάρχοντα εξοπλισμό και τον μέγιστο αριθμό των προσώπων που μπορούν να βρίσκονται εκεί, να εγκατασταθούν ανιχνευτές πυρκαγιάς και συστήματα συναγερμού, έτσι ώστε να ειδοποιούνται όλοι οι εργαζόμενοι ή και τα άλλα πρόσωπα, που πιθανόν να βρίσκονται στο κτήριο σε περίπτωση πυρκαγιάς ή άλλου επείγοντος περιστατικού. Σχετικά με τα συστήματα πυρανίχνευσης και αυτόματης πυρόσβεσης θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ειδικοί όροι της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου. Στις περιπτώσεις όπου χρησιμοποιούνται ή αποθηκεύονται ποσότητες εύφλεκτων ουσιών πρέπει πάντοτε να τοποθετούνται ανιχνευτές πυρκαγιάς και συστήματα συναγερμού.

41. Αδειοδότηση Αποθηκείσεων Πετρελαιοειδών

Σε περίπτωση που θα αποθηκεύονται πετρελαιοειδή στο υποστατικό θα πρέπει να ικανοποιούνται οι πρόνοιες της περί Πετρελαιοειδών νομοθεσίας ώστε να εξασφαλιστεί Άδεια Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών. Η Άδεια Αποθήκευσης Πετρελαιοειδών απαιτείται για αποθηκείσεις:

- (α) πετρελαιοειδών κλάσης Α (προϊόντα που είναι συνήθως γνωστά ως υγραέρια, βενζίνη αεροπλάνων, βενζίνη για κινητήρες, αργό πετρέλαιο και οποιοδήποτε άλλο πετρελαιοειδές με σημείο ανάφλεξης κάτω από 37,8 βαθμούς Κελσίου), όταν η αποθήκευση είναι πάνω από 18 λίτρα ή όταν η αποθήκευση είναι υγραέριο 450 λίτρα και πάνω,
- (β) πετρελαιοειδών κλάσης Β (προϊόντα που είναι συνήθως γνωστά ως καύσιμο αεριωθουμένων τύπου κηροζίνης, φωτιστικό πετρέλαιο, πετρέλαιο εσωτερικής καύσης / ντίζελ και οποιοδήποτε άλλο πετρελαιοειδές με σημείο ανάφλεξης όχι

κάτω από 37,8 βαθμούς αλλά κάτω από 60 βαθμούς Κελσίου), όταν η αποθήκευση είναι πάνω από 455 λίτρα, και

- (γ) πετρελαιοειδών κλάσης Γ (προϊόντα που είναι συνήθως γνωστά ως πετρέλαιο θέρμανσης, ελαφρύ Μαζούτ, βαρύ Μαζούτ, καύσιμο ορυκτέλαιο και οποιοδήποτε άλλο πετρελαιοειδές με σημείο ανάφλεξης όχι κάτω από 60 βαθμούς Κελσίου), όταν η αποθήκευση είναι πάνω από 1137 λίτρα.

42. Ανελκυστήρας

42.1. Στην περίπτωση που στο υποστατικό θα εγκατασταθεί νέος ανελκυστήρας, αυτός πρέπει να συμμορφώνεται με τις πρόνοιες των περί των Βασικών Απαιτήσεων (Ανελκυστήρες και Κατασκευαστικά Στοιχεία Ασφάλειας Ανελκυστήρων) Κανονισμών του 2016 (Κ.Δ.Π. 309/2016, 4.11.2016). Ο ανελκυστήρας πρέπει να φέρει σήμανση CE, να συνοδεύεται από οδηγίες χρήσης και συντήρησης στην ελληνική, καθώς και από τη Δήλωση ΕΕ Συμμόρφωσης που εκδίδει ο Εγκαταστάτης του ανελκυστήρα.

42.2. Στην περίπτωση ανελκυστήρα που προορίζεται για χρήση από μειονεκτούντα άτομα, ο ανελκυστήρας πρέπει, μεταξύ άλλων, να ικανοποιεί το εναρμονισμένο πρότυπο EN 81-70: 2003 με τίτλο «Κανόνες ασφάλειας για την κατασκευή και την εγκατάσταση ανελκυστήρων - Ειδικές εφαρμογές για ανελκυστήρες επιβατών και αγαθών – Μέρος 70: Προσιτότητα σε ανελκυστήρες ατόμων περιλαμβανομένων ατόμων με ειδικές ανάγκες», όπως αυτό εκάστοτε τροποποιείται. Το πιο πάνω πρότυπο καθορίζει ανάμεσα σε άλλα, ότι η θύρα του ανελκυστήρα πρέπει να είναι αυτόματη ηλεκτρικά συρόμενη και να έχει καθαρό άνοιγμα 0,8 m και οι εσωτερικές διαστάσεις του θαλάμου πρέπει να είναι τουλάχιστον:

- (α) 1,25 m βάθος x 1,0 m πλάτος για ένα αναπηρικό τροχοκάθισμα,
- (β) 1,4 m βάθος x 1,1 m πλάτος για ένα αναπηρικό τροχοκάθισμα μαζί με συνοδό,
- (γ) 1,4 m βάθος x 2 m πλάτος για ένα αναπηρικό τροχοκάθισμα και άλλους χρήστες του ανελκυστήρα.

Η ακρίβεια στάσης του θαλάμου όταν ο ανελκυστήρας ακινητοποιείται στον όροφο πρέπει να είναι +/- 10 mm.

42.3. Ο ανελκυστήρας που είναι εγκατεστημένος και λειτουργεί στο υποστατικό πρέπει να συμμορφώνεται με τις πρόνοιες των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Λειτουργία, Συντήρηση και Έλεγχος Ανελκυστήρων) Κανονισμών του 2012 (Κ.Δ.Π. 533/2012) όπως αυτοί τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Η συμμόρφωση τεκμηριώνεται με:

- (α) την Έκθεση Ελέγχου Ανελκυστήρα που εκδίδει Εξουσιοδοτημένος Ελεγκτής Ανελκυστήρα και
- (β) τη σήμανση «ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΑ: ΕΠΙΤΥΧΗΣ» εντός του θαλάμου του ανελκυστήρα.

43. Πόρτες «τύπου γκαράζ» που ανοίγουν με πηγή ενέργειας διαφορετική από αυτή του ανθρώπου (π.χ. αυτόματες, τηλεχειριζόμενες, αλλά όχι χειροκίνητες)

Κάθε πόρτα «τύπου γκαράζ» πρέπει να:

- (α) Πληροί τις προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας μηχανημάτων
- (β) Διαθέτει σήμανση CE από τον κατασκευαστή και
- (γ) Συνοδεύεται από (β1) Δήλωση ΕΚ Συμμόρφωσης και (β2) Οδηγίες Χρήσης στην Ελληνική.

44. Σήμανση

Στους χώρους εργασίας πρέπει να παρέχεται και να εξασφαλίζεται η ύπαρξη κατάλληλης σήμανσης ασφάλειας ή/και υγείας. Η σήμανση να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υπόδειξη των διόδων διαφυγής, των εξόδων κινδύνου, των θέσεων του πυροσβεστικού εξοπλισμού και των κουτιών πρώτων βοηθειών κ.λπ. Σχετικό φυλλάδιο με τη μορφή των διαφόρων σημάτων όπως αυτά ορίζονται στους περί Ελαχίστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π. 212/2000) υπάρχει στις εκδόσεις του ΤΕΕ που βρίσκονται στην ιστοσελίδα.

45. Εύφλεκτες Ουσίες

- 45.1. Σε περίπτωση που θα χρησιμοποιούνται εύφλεκτες ουσίες οι ουσίες αυτές πρέπει να φυλάσσονται είτε μέσα σε πυράντοχη αποθήκη είτε σε κατάλληλες δεξαμενές είτε σε άλλο ασφαλή χώρο εκτός οποιουδήποτε υποστατικού ή εγκατάστασης όπου υπάρχουν πρόσωπα. Η αποθήκη με εύφλεκτα υλικά δεν πρέπει να είναι σε τέτοια θέση που να θέτει σε κίνδυνο τις οδούς ή τις εξόδους κινδύνου από τους χώρους εργασίας σε περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς. Η αποθήκη αυτή δεν πρέπει να επικοινωνεί καθόλου με τους χώρους εργασίας αλλά να έχει θύρα που να ανοίγει στην αυλή ή σε ανοικτό εξωτερικό χώρο.
- 45.2. Στην πυράντοχη αποθήκη πρέπει να υπάρχει σύστημα πυρανίχνευσης που να συνδέεται με σύστημα συναγερμού. Η αποθήκη πρέπει επίσης να έχει κατάλληλο αερισμό. Συστήνεται όπως, τα σημεία εξαερισμού τοποθετούνται ψηλά, κοντά στην οροφή και χαμηλά, κοντά στο δάπεδο. Σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται να αποθηκεύονται στον ίδιο χώρο μη συμβατές χημικές ουσίες ή άλλα υλικά. Ο ηλεκτρολογικός εξοπλισμός στην πυράντοχη αποθήκη πρέπει να είναι κατάλληλου τύπου με την κατάλληλη σήμανση Ex ή ex. Επίσης, όλες οι μεταλλικές κατασκευές καθώς και ο μεταλλικός οπλισμός στα δομικά στοιχεία από οπλισμένο σκυρόδεμα όπως π.χ. στο δάπεδο ή στην οροφή της αποθήκης, πρέπει να γειωθούν κατάλληλα, έτσι, ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία στατικού ηλεκτρισμού. Στην περίπτωση που θα αποθηκεύονται ουσίες με υγρή μορφή πρέπει να υπάρχει σύστημα συλλογής τυχόν διαρροών και συλλογή τους σε στεγανά φρεάτια.

46. Εκρήξιμες Ατμόσφαιρες

Όταν στο υποστατικό υπάρχει η πιθανότητα δημιουργίας εκρήξιμης ατμόσφαιρας θα πρέπει να καταρτιστεί «Έγγραφο Προστασίας από Εκρήξεις» (μελέτη ATEX). Με βάση το έγγραφο αυτό θα πρέπει να ληφθούν τα απαραίτητα τεχνικά ή/και οργανωτικά μέτρα ώστε όλες οι εργασίες και ειδικά οι εργασίες που μπορεί να επηρεαστούν ή να επηρεάσουν τις εκρήξιμες ατμόσφαιρες, να διεξάγονται με ασφάλεια.

47. Θόρυβος

Σε περίπτωση που στο υποστατικό θα εγκατασταθούν μηχανές οι οποίες κατά τη λειτουργία τους δυνατό να προκαλούν θόρυβο, πρέπει να τοποθετηθούν κατάλληλα συστήματα για τη μείωση του παραγόμενου θορύβου καθώς και της διάδοσης του, έτσι, ώστε η ημερήσια έκθεση των εργαζομένων να μην υπερβαίνει τα 87 dB(A) επί οκταώρου βάσεως.

48. Μειονεκτούντα πρόσωπα

Στην περίπτωση που θα εργοδοτηθούν και μειονεκτούντα πρόσωπα, τότε, πρέπει να προβλεφθούν και να διαρρυθμιστούν, ανάλογα με τις ανάγκες αυτών των προσώπων, κατάλληλες θύρες, διάδρομοι, κλιμακοστάσια, διευκολύνσεις (καθαρισμού και υγειονομικές).

49. Αντικεραυνική Προστασία

Εκεί όπου επιβάλλεται λόγω της φύσεως του κτηρίου (π.χ. μεγάλο ύψος), ή των χαρακτηριστικών της εγκατάστασης, θα πρέπει να εγκαθίσταται κατάλληλη και επαρκής αντικεραυνική προστασία.

50. Χώρος Φόρτισης Συσσωρευτών

Ο χώρος φόρτισης των συσσωρευτών υγρού τύπου (μπαταρίες) πρέπει να γίνεται σε ξεχωριστό δωμάτιο και οι αναθυμιάσεις να απομακρύνονται με κατάλληλου τύπου σύστημα συλλογής και απαγωγής τους σύμφωνα με τον πιο πάνω Όρο που αφορά τα τοπικά συστήματα συλλογής και απομάκρυνσης αναθυμιάσεων, σκόνης, αιωρούμενων μικροσωματιδίων. Στον χώρο αυτό, ο ηλεκτρολογικός εξοπλισμός θα πρέπει να είναι αντιεκρηκτικού τύπου και κατάλληλα γειωμένος για να αποφεύγεται ο κίνδυνος ανάφλεξης ή και έκρηξης. Ο ηλεκτρολογικός εξοπλισμός θα πρέπει επίσης να διαθέτει την κατάλληλη σήμανση (Ex).

Επίσης όλες οι μεταλλικές κατασκευές καθώς και ο μεταλλικός οπλισμός στα δομικά στοιχεία από οπλισμένο σκυρόδεμα όπως π.χ. στο δάπεδο ή στην οροφή του εν λόγω δωματίου, πρέπει να γειωθούν κατάλληλα, ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία στατικού ηλεκτρισμού.

51. Ψυκτικοί θάλαμοι

Σε περίπτωση που θέσεις εργασίας βρίσκονται υπό την επίδραση πολύ υψηλών ή πολύ χαμηλών θερμοκρασιών πρέπει να υπάρχουν ειδικοί χώροι, προθάλαμοι στους οποίους η θερμοκρασία είναι κατάλληλη, έτσι ώστε οι εργοδοτούμενοι να μπορούν να προσαρμόζονται σταδιακά στην πολύ υψηλή ή πολύ χαμηλή θερμοκρασία που τυχόν επικρατεί στη θέση εργασίας τους σε σχέση με την επικρατούσα θερμοκρασία στον εξωτερικό και εσωτερικό χώρο.

52. Χώρος για την ελευθερία κινήσεων στη θέση εργασίας

Στους Χώρους Εργασίας πρέπει για κάθε διαρκώς παρευρισκόμενο εργοδοτούμενο να υπάρχει ελάχιστος χώρος ως εξής:

- (α) 12 κυβικά μέτρα για ως επί το πλείστον καθιστική απασχόληση,
- (β) 15 κυβικά μέτρα για ως επί το πλείστον ελαφρά σωματική απασχόληση,
- (γ) 18 κυβικά μέτρα για ως επί το πλείστον βαριά σωματική απασχόληση.

Ο παραπάνω όγκος προσαυξάνεται ανάλογα με τις περιπτώσεις που παράλληλα με τους μόνιμα απασχολημένους παραμένουν και άλλα πρόσωπα. Στην εκτίμηση του κυβισμού δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το διάστημα σε ύψος άνω των 4,00 μέτρων.

53. Χρήση ιονίζουσας ακτινοβολίας

Σε περίπτωση που στο υποστατικό / στην επιχείρηση θα διεξάγονται πρακτικές με τη χρήση ιονίζουσας ακτινοβολίας απαιτείται η εξασφάλιση σχετικής Έγκρισης, σύμφωνα με τις διατάξεις της Νομοθεσίας για Προστασία από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνική και Ραδιολογική Ασφάλεια και Προστασία, πριν από την έναρξη των πρακτικών αυτών. Σχετική αίτηση πρέπει να υποβάλλεται στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας τουλάχιστον 3 μήνες πριν την έναρξη της ή των πρακτικών.

54. Ηλεκτρομαγνητικά Πεδία & Τεχνητή Οπτική Ακτινοβολία

Σε περίπτωση διεξαγωγής πρακτικών κατά τις οποίες προκύπτουν ή ενδέχεται να προκύψουν κίνδυνοι για την ασφάλεια και την υγεία προσώπων λόγω έκθεσης σε τεχνητή οπτική ακτινοβολία ή/και ηλεκτρομαγνητικά πεδία κατά την εργασία, πρέπει να τηρούνται ελάχιστες προδιαγραφές προστασίας των προσώπων αυτών, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Τεχνητή Οπτική Ακτινοβολία) Κανονισμών του 2010 (Κ.Δ.Π. 247/2010) και των περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ηλεκτρομαγνητικά Πεδία) Κανονισμών του 2016 (Κ.Δ.Π. 288/2016), αντίστοιχα. Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται για τους εργαζόμενους οι οποίοι διατρέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο, όπως αυτοί ορίζονται στους πιο πάνω Κανονισμούς.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
ΑΕΡΙΣΜΟΣ-ΕΞΑΕΡΙΣΜΟΣ

Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας
στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004
ΚΔΠ 174/2002 και ΚΔΠ 494/2004

[Παράρτημα Ι, Παράγραφος 6]

<u>Τύπος Χώρου Εργασίας</u>	Ελάχιστος αριθμός αλλαγών αέρος ανά ώρα
Μεγάλος (περιλαμβανομένων αποθηκών, διαδρόμων, δωματίων με ύψος εσωτερικής οροφής μεγαλύτερο των πέντε μέτρων)	1-2
Ανοικτός (περιλαμβανομένων εργαστηρίων επιδιορθώσεως, χώρων αποθηκείσεως, αποδυτηρίων)	3-5
Κλειστός (περιλαμβανομένων μηχανουργείων, δωματίων λεβήτων και μηχανοστασίων, δωματίων καθαρισμού και αποχωρητηρίων, χυτηρίων, μαγειρείων, εστιατορίων).	5-8
Ειδικός (περιλαμβανομένων πλυντηρίων, στεγνοκαθαριστηρίων, αρτοποιείων, εσωτερικών δωματίων όπου εκτελούνται βαριές εργασίες)	10-15

ΠΙΝΑΚΑΣ 2
ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ

Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας
στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004
ΚΔΠ 174/2002 και ΚΔΠ 494/2004

[Παράρτημα Ι, Παράγραφος 7]

A. Ανώτατα Όρια Ασφαλούς Εκθέσεως σε Θερμότητα

Φόρτος Εργασίας	Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία (°C)
Καθιστική Εργασία (2.6 Kcal/Kg/h)	30.0
<u>Ελαφρός – Ενδιάμεσος</u> (4.3 Kcal/Kg/h)	28.0
Βαρύς (6.0 Kcal/Kg/h)	26.5

B. Όρια Ανέσεως

Όρια Ανέσεως	Διορθωμένη Ενεργός Θερμοκρασία (°C)
Κάτω όριο	15.5
Άνω όριο	26.7

ΠΙΝΑΚΑΣ 3
ΦΩΤΙΣΜΟΣ

Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας
στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004
ΚΔΠ 174/2002 και ΚΔΠ 494/2004

[Παράρτημα Ι, Παράγραφος 8]

Απαιτούμενη Διακριτικότητα	Τύπος χώρου εργασίας	Ελάχιστη Ένταση φωτισμού σε Lux
Ανεπαίσθητος	Εξωτερικός (περιλαμβανομένων δρόμων, αυλών ή χώρων με εφεδρικό φωτισμό εκτάκτου ανάγκης)	20
Πολύ μικρή	Μεγάλος και ανοικτός (περιλαμβανομένων αποθηκών, διαδρόμων και κλιμάκων)	50
Μικρή	Μικρός και ανοικτός (περιλαμβανομένων χώρων συσκευασίας, δωματίων λεβήτων και δωματίων καθαρισμού)	100
Μέτρια	Ενδιάμεσος (περιλαμβανομένων αρτοποιείων, μηχανουργείων και καταστημάτων)	200
Μεγάλη	Ειδικός (περιλαμβανομένων εργαστηρίων, δωματίων ελέγχου και γραφείων)	500
Πολύ μεγάλη	Ιδιάζων (περιλαμβανομένων σχεδιαστηρίων, χώρων κατασκευής και επιδιορθώσεως ωρολογίων και ραφείων όπου εκτελούνται λεπτής φύσεως συρραφές)	1000

ΠΙΝΑΚΑΣ 4
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ

Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας
στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004
ΚΔΠ 174/2002 και ΚΔΠ 494/2004

[Παράρτημα I, Παράγραφος 20]

ΑΡΡΕΝΩΝ

Αριθμός αρρένων, εργοδοτούμενων κατά τον αυτό χρόνο	Ελάχιστος αριθμός υγειονομικών διευκολύνσεων	
	Αποχωρητήρια	Ουρητήρια
Έως 15	1	1
Έως 25	1	2
Έως 50	2	3
Έως 75	3	4
Ανά 35 επί πλέον	1	1

ΘΗΛΕΩΝ

Αριθμός θηλέων, εργοδοτούμενων κατά τον αυτό χρόνο	Ελάχιστος αριθμός αποχωρητηρίων
Έως 15	1
Έως 30	2
Έως 50	3
Έως 70	4
Ανά 30 επί πλέον	1

ΠΙΝΑΚΑΣ 5
ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ

Οι περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας
στους Χώρους Εργασίας Κανονισμοί του 2002 και 2004
ΚΔΠ 174/2002 και ΚΔΠ 494/2004

Παράρτημα I, Παράγραφος 19]

<u>Αριθμός εργοδοτούμενων που διακόπτουν την εργασία ταυτόχρονα</u>	<u>Ελάχιστος αριθμός νιπτήρων</u>
Έως 7	1
Έως 14	2
Ανά 10 επί πλέον	1

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Αίτηση για Νέο υποστατικό - Πολεοδομική Άδεια
Αιτούμενη χρήση: Κέντρο Αποκατάστασης και Νοσοκομειακή Μονάδα
Αιτητής: Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου
Αρ. Αίτησης: ΛΕΥ/02074/2020
Τόπος Ανέγερσης: Αρ. Τεμ.: 2600, 5577, 6670, 6671 - Φ./Σχ.: 21 60 Ε1
Περιοχή: Δήμος Έγκωμης, Επαρχία Λευκωσίας

ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΕΡΙΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

1. Στην περίπτωση που η εγκατάσταση εμπίπτει στις πρόνοιες των περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμων του 2013 και 2016, πρέπει να υποβληθεί αίτηση στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας για να εξασφαλισθεί Άδεια Βιομηχανικών Εκπομπών προτού τεθεί σε λειτουργία.
2. Στην περίπτωση που η εγκατάσταση εμπίπτει στις Αδειοδοτούμενες Εγκαταστάσεις με βάση τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμους του 2002 έως 2018, πρέπει να υποβληθεί αίτηση στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας για να εξασφαλισθεί Άδεια Εκπομπής Αερίων Αποβλήτων προτού τεθεί σε λειτουργία.
3. Στην περίπτωση που η εγκατάσταση εμπίπτει στις Μη Αδειοδοτούμενες Εγκαταστάσεις όπως αυτές καθορίζονται στους περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας (Μη Αδειοδοτούμενες Εγκαταστάσεις) Κανονισμούς του 2004 έως 2018, να τηρούνται οι πρόνοιες των Κανονισμών αυτών.

23.03.2021

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Ο ΠΕΡΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΝΟΜΟΣ
ΝΟΜΟΙ 90/72 – 75(I)/2021

Συμφωνία συναπτόμενη με βάση το Άρθρο 43(1)
του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου

Η Συμφωνία αυτή έγινε στις .....22/08/2022....., μεταξύ του Διευθυντή Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, που στη συνέχεια θα αναφέρεται ως «Πολεοδομική Αρχή», στην οποία έχει εκχωρηθεί, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Εκχώρηση Εξουσιών) Διατάγματος του 2007 (Κ.Δ.Π. 454/2007) εξουσία, με βάση το Άρθρο 43(1) του Νόμου, προς σύναψη συμφωνίας με οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο έχει συμφέρον σε ακίνητη ιδιοκτησία αναφορικά προς την ανάπτυξη ή χρήση της ακίνητης ιδιοκτησίας, αφ' ενός, και αφετέρου της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου, ιδιοκτήτριας των τεμαχίων με αρ. 2600, 6670, 6671 και 5577, Φ/Σχ. 21/60Ε1, Τμήμα 4, στον Δήμο Έγκωμης, που στη συνέχεια θα αναφέρεται ως «Αιτητές», αφετέρου.

2. Επειδή οι «Αιτητές» υπέβαλαν την Πολεοδομική Αίτηση με αρ. ΛΕΥ/2074/2020, για την ανέγερση, σε τμήμα των πιο πάνω αναφερόμενων τεμαχίων (κόκκινο περίγραμμα στο συνημμένο χωρομετρικό σχέδιο/ Παράρτημα α), και συγκεκριμένα στο υπό δημιουργία οικοπέδο με αρ. 2, σύμφωνα με τη χορηγηθείσα Πολεοδομική Άδεια Διαίρεσης Γης με αρ. ΛΕΥ/2651/2012 (Παράρτημα β), οικοδομής που θα περιλαμβάνει Ιδιωτικό Νοσοκομείο και Κέντρο Αποκατάστασης.

3. Επειδή, σύμφωνα με τις απόψεις που δόθηκαν σε σχέση με την ανάπτυξη από το Τμήμα Δημοσίων Έργων, *κατόπιν αξιολόγησης της σχετικής Μελέτης Εκτίμησης Κυκλοφοριακών Επιπτώσεων από την Τεχνική Επιτροπή του Κεντρικού Φορέα για την Επίλυση Κυκλοφοριακών Προβλημάτων*, η οδός Μιαούλη (κόκκινο χρώμα στο σχέδιο που επισυνάπτεται ως Παράρτημα γ) θα πρέπει να μετατραπεί σε αδιέξοδο δρόμο, ώστε να μην διοχετεύεται οχηματική κυκλοφορία από την ανάπτυξη προς την οδό Ηρώων, και αντίστροφα, διαμέσου των οικιστικών οδών Μιαούλη και Σωκράτους.

4. Γι' αυτό και συμφωνούνται ανεπιφύλακτα μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών, στα πλαίσια των προνοιών του άρθρου 43(1) του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, τα ακόλουθα:

4.1 η «Πολεοδομική Αρχή» θα χορηγήσει Πολεοδομική Άδεια για την ανάπτυξη που αναφέρεται στην παράγραφο 2 πιο πάνω, με τους όρους που κρίνει κατάλληλους.

4.2 Οι «Αιτητές» θα αναλάβουν, με δικά τους έξοδα, την διαμόρφωση cul-de-sac, στο νότιο άκρο της οδού Α. Μιαούλη και την τοποθέτηση σχετικής σήμανσης στη συμβολή με την οδό Σκουφά, σύμφωνα με τις οδηγίες και προς ικανοποίηση της Αρμόδιας Αρχής (Δήμος Έγκωμης) και/ ή του Τμήματος Δημοσίων Έργων.

5. Νοείται ότι, οτιδήποτε περιλαμβάνεται στην παρούσα Συμφωνία δεν ερμηνεύεται ότι περιορίζει την άσκηση οποιωνδήποτε εξουσιών οι οποίες μπορούν να ασκηθούν από τον Υπουργό ή την Πολεοδομική Αρχή δυνάμει του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου σε σχέση προς την ακίνητη ιδιοκτησία, η οποία αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας Συμφωνίας [Άρθρο 43(2) του Νόμου].

6. Προς επιβεβαίωση των ανωτέρω, οι συμβαλλόμενοι έχουν θέσει πιο κάτω και στο συνημμένα Παραρτήματα α, β και γ, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Συμφωνίας, τις υπογραφές τους κατά την ημέρα και χρόνο που αναφέρεται στην αρχή του συμφωνητικού αυτού εγγράφου.

7. Η παρούσα Συμφωνία υπογράφεται σε 3 αντίγραφα, ανά ένα για την «Πολεοδομική Αρχή», τους «Αιτητές» και την Αρμόδια Αρχή (Δήμος Έγκωμης).

ΜΑΡΤΥΡΕΣ

1. *Μεταξιώ*
2. *Ο. Οικονομική*

ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

ΚΚ
.....
(Κυριάκος Κούνδουρος)
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΗΣΕΩΣ
(ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΑΡΧΗ)

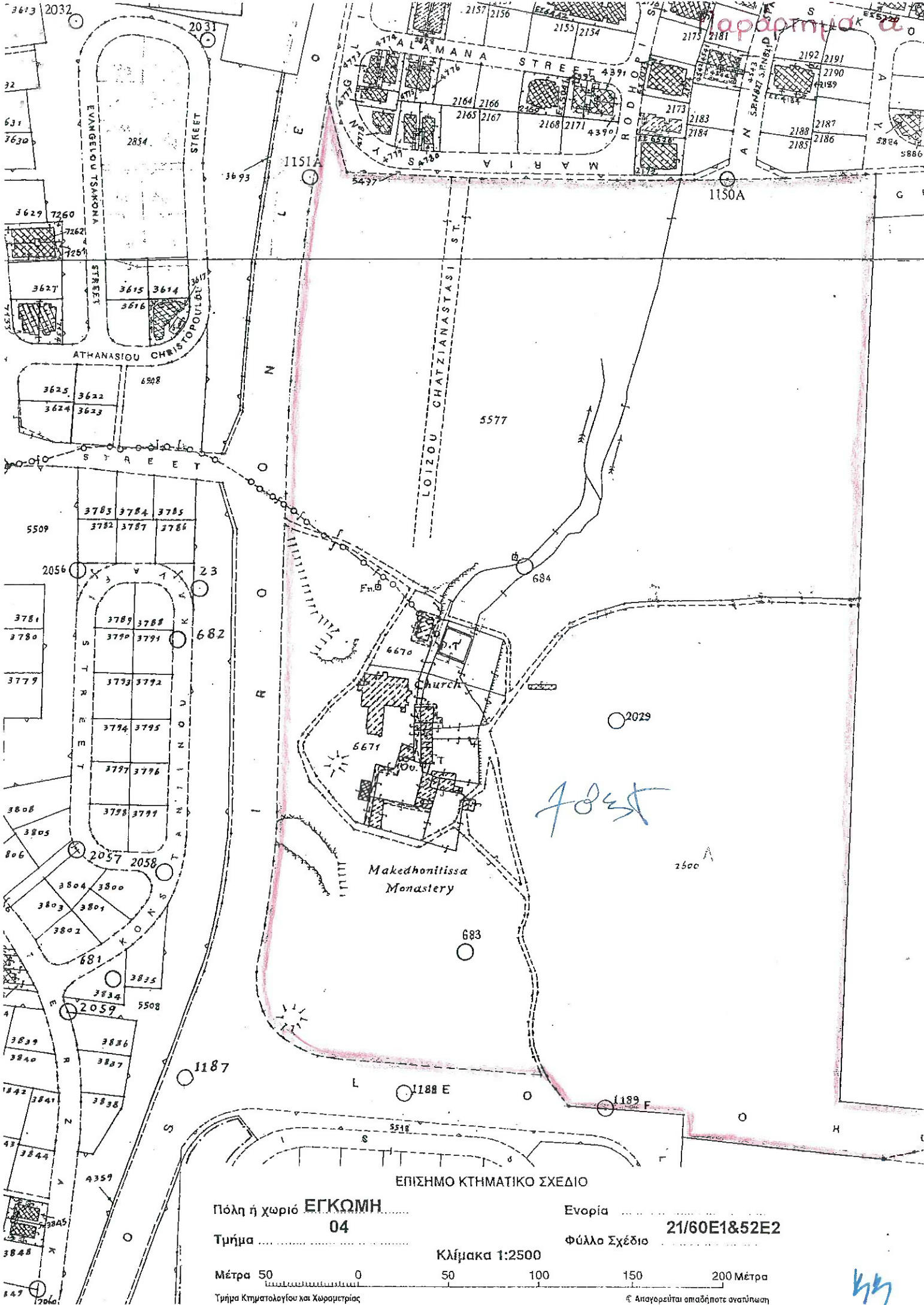
1. *Η. Η.*
2. *Η. Η.*

Γεωργία Α. Γεωργιάδου
.....
(Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος)
(για Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου)
(ΑΙΤΗΤΕΣ)

(=35€)

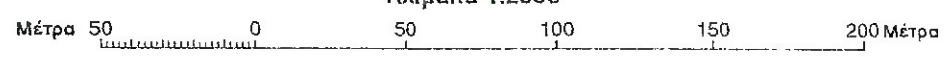

ΕΠΙΣΗΜΟ ΚΤΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Πόλη ή χωριό **ΕΓΚΩΜΗ**.....
 Τμήμα **04**.....

Ενορία .....
 Φύλλο Σχέδιο **21/60Ε1&52Ε2**

Κλίμακα 1:2500

Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ..... © Απαγορεύεται οποιαδήποτε αναστύπωση

Handwritten signature/initials in blue ink.